

NIXONO POLITIKA

KISSINGERIO PLANAS TAIKAI IŠLAIKYTI

VYTAUTAS MĖŠKAUSKAS

Pereitą savaitę prezidentas Nixonas pasiuntė kongresui ilgą pranešimą apie tarptautinę padėtį ir JAV užsienio politikos siekius. Pranešimas turi per 43.000 žodžių, išdėstyti 119 puslapių. Laiškoma, kad jo tikruoju autorium yra prezidento patarėjas saugumo reikalams dr. Henry Kissingeris.

Nepaisant pranešimo ilgumo, jame nėra jokių staigmenų. Kas irgi visai nestebėtina, nes užsienio politiką neįmanoma pakeisti per dieną ar metus, be to, ji didelė dalimi priklauso ir nuo to, ką daro kiti.

Trumpai tariant, Nixono administracija atsisako pasaulio taiką organizuoti per Jungtines Tautas, kuriom pranešime skiriama visai mažai vietos, bet derybomis su Sovietų Sąjunga, kas praktiškai daroma jau ne nuo šiandien. Kad tai įmanoma, prileidžiama manant, kad ir sovietai yra suinteresuoti taikos išlaikymu. Antrajam pasauliniam karui pasibaigus sovietai ginklą negą panaudo-

jo tik prieš savo pačių formalius sąjungininkus -- Rytų Vokietiją 1953 metais, Vengriją 1956 metais ir Čekoslovakiją 1968 metais. Čia pridėtinai ir konfliktas su Raudonąja Kinija. Tačiau pagrindinis sovietų, kaip ir amerikiečių interesas taikai yra tas, kad karas praktiškai yra nei vienai pusei nepakeičiamas. Atseit, kas karą nepradėtų, jis vis tiek tiek nukentėtų, kad turi nuo tos minties atsisakyti.

JAV nuo 1950 iki 1966 metų turėjo aiškią pirmenybę atominiuose ginkluose, jos, nors ir mažesniu laipsniu ją turėjo ir iki paskutiniųjų metų, tačiau pastaruoju metu Sovietų Sąjunga JAV pradėjo ne tik pasivyti, bet ir net pralenkti. Tokia padėtis reikalaujanti ypatingo apdairumo, juo labiau, kad nuo JAV atominio stiprumo priklauso ne tik pačios JAV, bet ir Vakarų Europa -- NATO.

Būdamą pasirodęsi tartinis ir derėtis su sovietais, Nixono administracija sakosi neturinti jokių iliuzijų. Ji žinanti, kad esama ideologinio skirtumo. Suprantami ir sunkumai, kurie kyla iš tautinių interesų priešingumo. Tuos skirtumus neįmanoma pašalinti širdingais asmeniniais ryšiais tarp valdančiųjų. Jie yra susiję su stipriais ištikinimais ir priešingom filosofijom, tautinio saugumo reikalavimais ir skirtingom perspektyvom, išplaukusiom iš istorijos ir geografijos.

JAV, kaip ir kitos valstybės, turi savo interesus ir yra linkusios juos ginti. Bet nūdien kiekviena valstybė turi apibrėžti savo interesus turint galvoje ir kitų interesus. Jei viena valstybė savo interesus apibrėžia taip, kad jie pažeidžia kitų valstybių saugumą, taika atsидuria pavojuje ir visų saugu-

mas pašlija. Tai ypač turinčios turėti galvoje abi supervalstybės. Su tais rezervais JAV siekia derybų visais galimais klausimais.

Kaip matome, sunku nesutikti su tais išvedžiojimais iš principo, tačiau tokia padėtis -- teroro lygsvara, neatpalaiduoja nuo reikalo ne tik budėti savo interesų sargyboje, bet ir išnaudoti padėtį savo naudai. Po poros dienų paskelbtas Gynimo Sekretoriaus Laird pranešimas apie strateginę padėtį nurodo i sovietų pastangas žūt būt įgyti karinį pranašumą -- atominių ginklų kiekyje ir laivyno srityje. Galimas daiktas, kad sovietai prieš pradėdami rimai derėtis dėl atominio apsiginklavimo apribojimo nori išgyti geresnes derėjimosi pozicijas. Tuo tarpu JAV girdisi balsų, kad šis kraštas turi pirmas sustabdyti atominių ginklavinimą si ir... sovietai tuo pasėks. Kol kas patyrimas moko priešingai. Reikia neužmiršti, kad esamas teroro balansas reikalauja ypatingai stiprių nervų. Jų netekus galima kapituliacija prieš sovietų šantažą: "mes žinome, kad jūs galite mus apnaikinti mums pirmiems užpuolus, tačiau mes vistiek pulsime, jei jūs nenusileisite -- jūs turite nusileisti, nes kitaip ir jūs pražūsite". Persvaros jautimas tokiomis atvejais labai praverčia.

• L.S.T. Korp! Neo-Lithuania Vyriausia Valdyba rengia Juozo Tumo-Vaižto minėjimą Chicagoje. Minėjimas įvyks balandžio 12 d. Gage parke.

Plačiau apie šį minėjimą bus pranešta vėliau.

• Inž. Eugenijus Bartkus, dr. Leonas Kriaučiūnas ir Rimas Staniūnas šiomis dienomis lankėsi Washingtone, kur dalyvavo Vasario 16-tosios minėjimuose atstovų rūmuose ir senatė ir taip pat Lietuvos laisvinimo reikalais susitiko su aukštais valdžios pareigūnais bei politikos veikėjais.

Maža detalė iš žaismingos tautinių šokių pynės, kurią supynė šaunioji Chicago's Grandis.

V. Noreikos nuotrauka

TVIRTA GRANDIS CHICAGOJE

Tautiniai šokiai yra viena patraukliųjų priemonių mūsų augantį jaunimą jungti lietuviškam darbui. Jaunimas visada linkęs į pramogą, į gerą nuotaiką, į malonią aplinką. Tautinių šokių grupėse jis visa tai randa. Gi energingieji tautinių šokių grupių ar ansamblių vadovai moka sudaryti ir lietuvišką aplinką. Ši aplinkos visuma ir leidžia jaunimui noriai dalyvauti ir lietuviškoje veikloje.

Tautinius šokius šokantis jaunimas noriai dalyvauja įvairiuose lietuviškuose rengimuose, juose dažnai atlikdamas programas.

Tad ir džiugu, kad laisvajame pasaulyje egzistuoja gausūs tautinių šokių ansambliai. Tautinių šokių šventės tai paliudija ir jose dalyvavęs jaunimas ilgai gražiais prisiminimais jas mini.

Chicagoje veikia keletas tautinių šokių grupių. Jos visos tai viena, tai kita proga gražiai pasireiškia. Tačiau iš visų grupių "Grandis" išsiskiria savo tautinių šokių gausumu, geru pasiruošimu, šokių pynės spalvingumu ir šokančių šokių skaičiumi.

"Grandis", vadovaujama Irenos Smieliausienės, jau eilę metų tyliai

JURGIS JANUŠAITIS

varo gilią kultūrinę vargą. "Grandis" Chicagoje ir apylinkių lietuvių kolonijose yra ne kartą koncertavusi. O kur dar graži reprezentacija amerikiečiams universitetuose, įvairiuose politiniuose amerikiečių paviljone Chicagoje ir

šventėje. Šia proga "Grandis" pasirodė dar tvirtesnė, patvaresnė. Žaisminga tautinių šokių pynė virto ištisu spektakliu ir šokėjai įrodė savo pajėgumą. Pynė nuotaikingai graži, reprezentacinė.

Kas gi gero buvo šiame vakare? O daug. "Grandis" pademonstravo savo ištvermingumą, ryžtą ir naujus užmojus. Turėjome progos pasigėrėti 60 jaunų šokių ansambliu. Turėjome progos pasigėrėti mūsų augančio jaunimo sąmoningumu. Jaunimo siekimus ir norus gražiai išsakė šio ansamblio šokėja ir programos vedėja Jūratė Jasaitytė, grandimi sujungdama vyresniosios kartos norus su jaunosios kartos pastangomis. Poprogramos matėme, kaip gražiai jaunimas drauge su vyresniaisiais džiūgavo šokyje. Matėme, kaip "Grandies" šokėjai, akordeonams gaudžiant salėje kartojo tautinį šokį.

O vakarienių metu mūsų šokančiam jaunimui buvo skirta garbės vieta prie vieno stalo visi vašinosi. Gi juos rūpestingai globojo dr. Leonas Kriaučiūnas, Jonas Jasaitis su talkininkais. Šis vakaras buvo skirtas lėšoms sukelti. Ir šis užmojus pavyko.

Buvo miela stebėti, su koku pasiaukojimu skubėjo vakarą rengimo darbininkės M. Kupčiukienė (Nukelta i 2 psl.)

Jūratė Jasaitytė, nuotaikingai pravedė programą.

V. Noreikos nuotrauka

kituose miestuose? Jeigu visa sąžiningai su skaičiuotum, "Grandis" jau bus davusi virš šimto koncertų ir gražiai daugelį atvejų bus reprezentavusi lietuvių ir pavergtą Lietuvą.

Sausio mėn. 31 dieną turėjome progos pabūvoti "Grandies" metinėje

Grandies tautinių šokių palyda, iš kairės: Ingrida Dodi, Raimundas Šilkaitis, Beleska ir Darius Šilkaitis. V. Noreikos nuotrauka

Kas nauja Pasaulyje

• VARŠUVOJE jau savaitę kai vyksta dar istorijoje negirdėta byla. Grupė jaunų universiteto studentų ir profesorių kaltinami palaikę kultūrinę ryšį su užsienio ir bendradarbiau lenkų išeivių žurnale Kultura. Vienas kaltinamųjų, studentas Szymborsk pareiškė: "Gimę socialistiniame krašte mes sutinkame su jo idėjom. Tačiau nedavimas mums galimybes diskutuoti su valdžia, mus nustatė i opoziciją".

• ANGLIJOS karalienė Elzbieta II pirmą kartą nuo 1535 metų, kai Henrikas VIII nutraukė ryšius su K. Bažnyčia, pirmą katalikų prelatą, Paryžiaus arkivyskupą kardinolą Marty, kuris lankėsi Londone.

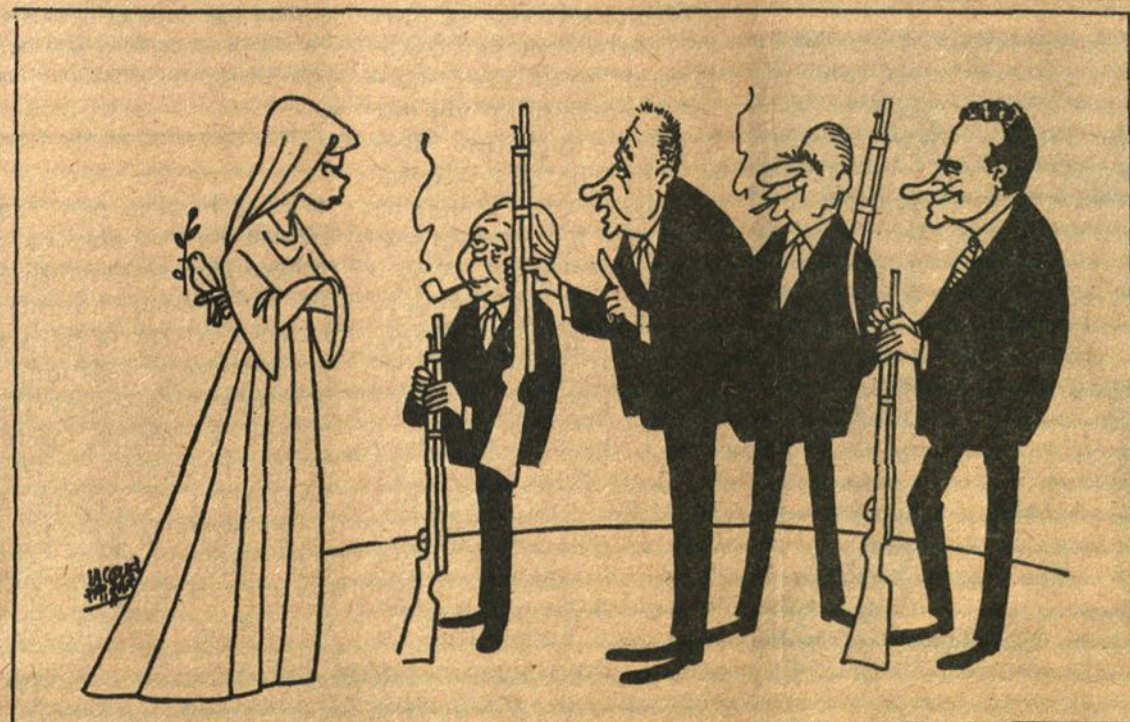
• IZRAELYJE arabai teroristai užpuolė maldininkų autobusą, nužudė vieną amerikietę turistę.

• PRANCŪZIJOS prezidentas Pompidou, kuris šią savaitę lankosi Amerikoje, daugely vietų susiduria su žydų demonstrantais, nepatenkintais Prancūzija, kam ši prekiauja ginklais su arabų kraštais, ypač dėl parduotų Libijai kovos lėktuvų, kuriuos ši gausianti tik už metų. Washingtone demonstrantai nešiojo plakatus: "Tegyvuoją Prancūzija! Šalin Pompidou!"

• MADRIDO vyriausybė išdavė Marokui šešis politinius pabėgėlius marokiečius, tarp kurių buvo opozicijos lyderis Mohamed Ajer, už akių nuteistas mirties bausme.

• V. VOKIETIJOS kancleris Brandt sutiko vykti i Rytų Berlyną tartis su Rytų Vokietijos Tarybos prezidentu. Susitikimas įvyks kovo antroje pusėje. Brandt nekreipia dėmesio i krikščionių demokratų protestą dėl tokių derybų su komunistine Vokietija.

• SOVIETAi skelbia duosią arabų kraštams visą reikalingą paramą, kad tik sustiprėtų įgytą ilmybės ginti savo interesus.

...Bet mes garantuojame, kad mūsų šautuvų buožės iš tikro alyvmedžio!

VELNIO PAKTAS (8)

VIENUOLIKA METŲ VOKIETIJOS
KARIAI LAVINOSI RUSIJOJE...

Rusai ir vokiečiai ne kartą pabrėžtinai tvirtino, kad Rapallo sutartis neturėjo jokių karinių slapty susitarimų, tačiau, kaip žinoma, su šia sutartimi buvo pradėtas plataus masto slap-tas karinis bendradarbiavimas tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos, kokio dar niekad nėra buvę istorijoje tarp dviejų valstybių.

Wehrmachtas, kuris 1941 metais vos nepas-maugė Rusijos, tarp 1922 ir 1933 metų pagrindinį formavimąsi gavo būsi-mųjų karo veiksmų vie-tose.

Rusija tuo metu prily-go šiandieninei Kinijai: tai buvo uždaras pasau-

lis, pilnas nepasitikėji-mo vakariečiams. Tada kas šiandien yra atomi-nė bomba, svarbiau-si ginklai buvo nuodin-gos dujos, bombonešių eskadrilės, tankai. Ver-salio sutartimi vokie-čiai galvojo sukludyti vo-kiečių militarizmui at-gimti.

Be to, Vokietija iki 1927 metų buvo griežto-j karinėj kontrolėj, net ir po to vakariečių žval-gybai buvo lengva suži-noti apie vokiečių bandy-mą turėti savo aviaciją ar šarvuočius, jei tai bū-tų daroma Vokietijos te-ritorijoje. Bet niekas ne-galėjo žinoti kas vyksta Rusijoje. Tame laiko-tarpy sąjungininkų žval-gyba dar tiek toli nešni-pinėjo. Ir kaip tik ten buvo padėti naujieji pa-grindai vokiečių armi-jai, kuri nuo 1938 m. pra-dėjo grąsinti Europai, o 1941 m. vos nesunaikino ir pačią Rusiją.

Mažai liko gyvų liudi-ninkų iš to laikotarpio, kurie dalyvavo tose ope-racijose. Po II Pas. ka-ro keli asmenys padarė pranešimus, bet kaip įprasta, buvo stengtasi sumenkinti tų operacijų reikšmę. Viskas vis-vien publikai liko nežino-ma ir jų pranešimus reikėjo dažnai skaityti tarp eilučių. Gen. Er-nest Koestring rašė: "Daug metų praslįnkus po to, kai Hitleris įsi-taisė valdžioje, maršalas Goeringas pareiškė, kad Luftwaffe niekad ne-būtų pasiekusi tokio ly-gio kaip 1939 metais jei aname laikotarpy nebūtų ruošusis ir formavusis. Ta pati pastaba taikoma ir šarvuotiems, ką man patvirtino tarp kitų gen. Guderian".

Tikrumoje net genia-liškiausieji vokiečių ka-riškiai nebūtų pajėgę per šešeris metus tarp 1933 ir 1939 m. suorganizuoti aviaciją, šarvuočius ir armiją. Šis "stebuklas" buvo padarytas vienuo-likos metų bėgyje Rusi-joje, kai Vokietija buvo de-militarizuota.

Šiandien yra žinoma, kad Luftwaffe (karo avi-acijos) centras vienuo-likos metų buvo Lipetske,

netoli Tambovo, tarp Maskvos ir Voronežo. Šarvuočių bandymo cen-tras buvo Kazane prie Volgos. Rusijos pietry-čiuose prie Orenburgo, anot gen. Koestringo, vo-kiečiai turėjo milžiniš-kus plotus išbandymui cheminių gaminių, bū-tent, nuodingų dujų.

Vokiečiai ten turėjo apmokymo bei lėktuvų ir tankų gamybos centrų. Apie gamybos centrų dar ir šiandien tebėra visiška paslaptis. Atro-do kad fabrikai buvo pa-statyti vokiečių inžinie-rių, bet juose dirbo ru-sai, nes būtų buvę sunku išlaikyti paslaptį, jei i Rusiją būtų siuntę didelį skaičių darbininkų ir in-žinierių. Paminėdamas tankų gamybą prie Ka-zan, Koestring pasiten-kina lakoniška pastaba: "Be Kruppo dar dvi stambios įmonės daly-vavo prie prototipų kons-trukcijos"... bet jis jų ne-išvardina.

Gamybos centrai buvo apsupti aerodromais ir manevrų laukais. Kari-ninkai ir puskarininkiai vokiečiai priskirti prie tų centrų, turėjo oficia-liai ištotti iš Reichs-wehro ir i Rusiją vykti po netikra pavarde, bet su tikrais pasais, pavie-niai ar mažomis grupė-mis. Lakūnai per visą bu-vimo laiką Rusijoje ne-šiojo civilius rūbus, gi-tankų šoferiai gaudavo rusiškąs uniformas. Nie-kas, net šeimos nariai, nebuvo informuojami apie jų veiklą ir vietą. Mirties pranešimai la-kūnų, aišku ten buvo ne-mažai nelaimingų įvy-kių, buvo falsifikuojami. Visi lakūnai, kurie nu-krito ir žuvo Lipetske, buvo skelbiami kaip žu-vę pratimų metu Ryt-prūsiose. Žuvusiųjų la-kūnų kūnai būdavo už-darose dėžėse per Le-ningradą atgabenami i Stetiną. Ant dėžių būda-vo užrašyta "mašinoms atskiros dalys".

Koks skaičius buvo pa-ruošta kariškių specia-listų Rusijoje? Sakoma, kad pradžioj kasmet ke-li šimtai specialistų bu-vo paruošiami. Jų skai-čius vis didėjo, jog 1935 metais vokiečiai turėjo keletą tūkstančių spe-cialistų aviacijoje ir šar-vuočiuose, kurie buvo instruktoriais. Daugelis

garsiųjų aviacijos kari-ninkų ir šarvuočių vadų, buvo apmokyti Rusijoje. Niekad joks sąrašas ne buvo spausdintas ir tik visai netikėtai buvo su-žinota, kad karo minist-ras von Blomberg, irgi buvo Rusijoje apmokin-tas viename centre. Bu-vo labai svarbu žinoti karininkų vardus, kurie Rusijoje gavo aukštąji ka-rinį išmokslinimą, nes buvo žinoma, kad tarp jų ir rusų karininkų yra už-simezgusi draugystė, ku-ri keliais metais vėliau, 1936 ir 1937 metais dau-geliui rusų kainavo gy-vybę. Storas uždangalas tebedengia šią paslaptį. Taip pat nežinoma iki kokio laipsnio buvo drau-gaujama tarp Reichs-wehro ir Raudonosios Ar-mijos karininkų.

Yra aišku, kad rusai taip lengvai neužleido vo-kiečiams savo žemes bandymams ir manev-rams. "Užmokestis" bu-vo toks, kad rusų kari-ninkams buvo leista da-lyvauti manevruose ir pratimuose.

Gen. Speidel, kurio brolis dabar yra NATO vadcas centrinei Europai, sako: "Dažnai galima bu-vo konstatuoti, kad sovie-tų karininkai pratimuose pralendavo vokiečius. Jie tai atsiėkdavo nežiū-rint sunkumų kalboje ir sugebėdavo pamokas ge-riau suprasti už mūsų š-kius".

Tas tik parodo, kad ru-sai leido vokiečiams iš-vystyti ir išbandyti nau-juosius ginklus Rusijoje, bet kartu vokiečiai buvo jų instruktoriais. Bet tuo nebuvo pasitenkinta ir abiejų kraštų vyriausie-ji štabai pradėjo bendro-mis jėgomis organizuoti "Kriegsspiels" -- gen. štabų manevrus. 1930 m. pradžioje rusų aukštie-ji karininkai atvirai daly-vavo vokiečių manevru-se. Reicho prezidentas maršalas von Hinden-burgh asmeniškai steng-davosi juos pasveikinti atvykus i tokius manev-rus. Kai gen. Koestring buvo paskirtas 1931 m. kariniu attache i Mask-vą, Hindenburgatsisvei-kindamas jam pasakė: "Žiūrėkite ir palaikyki-te mūsų gerus santykius su Raudonąja Armija. Aš norėčiau duoti ryškėjų lenkam, bet kol kas dar momentas neatėjo".

Europa 1925 metais bendrai paėmus pasida-rė rami. "Diktatai" kaip Brest-Litovsk ir Versa-lio buvo pakeisti derybo-mis ir naujos sutartys kaip Rapallo ir Locarno atrodė išsprendė visus ginčus. Bet visuose tuo-se susitarimuose Lenki-ja pasiliko už durų. Wei-mar respublika vis dar kratėsi nuo galimo "Rytų Locarno". Vokiečiai pripažino savo sienas va-karuose, bet to nenorėjo padaryti rytuose. Nesu-tiko nei su lenkų kori-doriumi, nei Danzigo pra-radimu, nei netekimu pu-sės Aukštosios Silezi-jos. Taika su Lenkija vo-kiečių akyse pasiliko pri-verstina taika, kuria, pir-mai progai pasitaikius, norėta nusikratyti. 1937 metų sienos, kurių šiandien nori Federalinė Vo-kietija, tais laikais jos nepatenkino. Šitas kliu-dė glaudesniai bendra-darbiavimui su Prancū-

■ **laiškai Dirvai****AR ISTIKRŲJŲ MES
BUVOME NAIVŲS?**

Dr. Algirdo Budreckio straips-niai yra įdomūs ir gyvai para-šyti. Ne su visomis mintimis galima sutikti, kurias jis pa-reiškė straipsnyje "Naiviai ti-kėjome, kad kiti išlaisvins Lie-tuvą".

Svarbiausia autorius išsaina iš prielaidų, kurios nėra visuo-tinos todėl ir nevisi jo teigimai yra priimtini. Iš dalies stengia-masi spręsti apie visumą neski-ria propagandos nuo realybės; nepateikia faktų, o remiasi bend-rybėmis.

Aš gyvenau Lietuvoje, Vokie-tijoje ir dabar JAV-bėse. Aš sa-vo gyvenime nesutikau tokių nai-vių žmonių, kaip jis savo straips-nyje mini, kurie būtų pasitikėję svetimaiais, kad jie išlaisvin-tų Lietuvą. Aš augau tokioje ap-linkoje, kur buvo vadovaujama-si dėsniu, kad savo laisvę ir tei-ses pats asmuo ar tauta turi ginti. Taip, kaip ir Šv. Rašte -- dirbk ir Dievas tau padės. Sve-tima pagalba sveikintina, bet ne lemianti. Juk ir didieji karo me-tu rėkė visais garsiakalbiais, kad jie kovoja už mažųjų tei-ses, kad tik mažieji jiems pa-dėtų sunkioje kovoje, nes ir jiems svetima pagalba buvo rei-kalinga ir naudinga. Niekas ta-da neišdrįso viešai kalbėti apie pasaulio pasidalinimą sferomis tarp didžiųjų.

Lietuviai negyveno svajonė-mis. Tarptautinė padėtis turi daug įtakos i tautų gyvenimą. To negalima neigti ir autorius net tame straipsnyje neneigia. Lietuvoje buvo keliamas klau-simas, kas bus, kai antrą kartą sugrįš sovietai i Lietuvą, ir ar yra kokios galimybės, kad jie būtų priversti pasitraukti iš Lie-tuvos tarptautinių jėgų spaudi-mo dėka. Mano aplinkoje nie-kas netikėjo, kad tokios tarptau-tinės jėgos yra, ar kad jos tam būtų pasirošusios ar pajėgios tą spaudimą įgyvendinti. Lietu-viai buvo gana gerai politiniai informuoti apie visas vakarie-čių intencijas ir derybas. Net ir dr. Goebellsas tuo atžvilgiu ga-na teisingai informuodavo, nes tai buvo jam naudinga, apie ku-riamą Centro ir Rytų Europos valstybių likimą, kurį skyrė va-kariečiai toms tautom.

Vakariečiai buvo naivūs, tai dar nereiškia, kad lietuviai bu-vo naivūs.

Visi, net ir patys amerikie-čiai, pilnai suprato, kad po karo stipriausia valstybė bus Jungti-nės Amerikos Valstybės, kada dar niekas net nesvajėjo apie atominės bombos išradimą. Jie ir tapo tokie po karo. Kad jie šiandieną jau tokio vaidmens ne-vaidina, tai tik dėl to nėra lietu-viai ar lietuviški veiksniai ko-dėti.

Mūsų veiksniai tada ir dabar gerai skiria, kas yra propaga-nda ir realybė. Kas kovoja, tas turi turėti viltį laimėti, žinti ar pasiduoti. Mes nesam linkę vel-tui žinti ar pasiduoti. Todėl tu-rim ir kovoti. Lietuvoje lietu-viai gali patys geriausiai tvar-kytis ir be svetimųjų, rytiečių ar vakariečių.

Tautai atgauti laisvę yra rei-kalinga ir tinkama tarptautinė padėtis. Trumpai ar ilgai kova tęsis, tai yra pranašų, ne poli-tinių veiksmų dalykas. Juk ir sovietų įtakoje esančių valsty-bių patys komunistai irgi nori daugiau savarankumo. Ir tai ne-

tik Lietuvoje, Einą vidinė ir iš-orinė kova. Ir tai nėra joks nai-vumas.

Balys Klovas
Chicago

REDAKCIJOS PASTABA: Dr. A. Budreckis ir netvirtina, kad visi lietuviai buvo ar yra nai-vūs. Jis tik parodė, kad nevisa-da galima pasikliauti vakarie-čių propaganda. Ar mes jautai-p gerai buvome informuoti apie vi-sokias derybas ir vakariečių in-tencijas -- abejotina, nes dar ir šiandien daug tikrų dalykų neži-nome.

**KAS BUVO PIMASIS
LIETUVOS ATSTOVAS?**

Atėjus visų brangiajai Lietu-vos Nepriklausomybės šventei -- Vasario 16 d., laikraščiuose minimi visi buvusieji šioje ša-lyje ir dabar esantieji Nepri-klausomos Lietuvos atstovai, bet sunku suprasti, kodėl vieno įžymaus visuomenininko ir la-bai daug nusipelnusio, kad JAV pripažintų Lietuvą de jure pa-vardė vengiama minėti.

Turiu mintyje pirmąjį Lietu-vos atstovą adv. Joną Vileišį. Jį turėjau garbės pažinti, nes per porą metų teko su juo dirb-ti. Tas žmogus visas savo jė-gas buvo pašventęs Lietuvos Valstybei, Nors jis buvo laiko-mas kaip Liet. liaudininkų par-tijos narys, bet jis savo parei-gose buvo Valstybės vyras, be-partyvis. Jis daug dirbo ir sten-gėsi kad iš Amerikos gautų Lietuvai pripažinimą.

Beje, tik išrinktus respubli-koną Hardingą prezidentu, pri-pažinimo reikalas buvo tiek pri-artėjęs, kad jis iš Valstybės De-partamento gavo užtikrinimą, kad tai esąs savačių reikalas. Nors dar viešai nebuvo pripažin-ta, bet su p. Vileišiu, kaip Lie-tuvos Atstovu, jau skaitėsi.

Pripažinimo reikale daug pa-dėjo Mass. valstijos senatorius Cabot Lodge, įžymus politikas ir lietuvių draugas. Taip pat bu-vo samdomas kongresmanas Chandler, turėjęs gerą pažintį Valstybės Departamente ir rei-kalui esant ten padėdavo. Rusai ir lenkai dar intrigavo, bet jau Lietuvos klausimas buvo dienot-varkėje. J. Vileišis nepraleis-davo nė minutės pašaliniam reikalams. Pas jį buvo viskas Lietuvos Valstybei. Sumanė su-organizuoti Lietuvos piliečių Są-jungą kur kiekvienas narys sa-vanoriškai moka per metus tris dolerius.

Iš tų pinigų buvo manoma steigti Lietuvos apskričių mies-tuose ligonines. Buvo parengti įstatai to skyriaus sekretorium paskirtas Jonas Liutas. Įstatai be abejo buvo pasiūtyti Ministe-rijai. Jau buvo susirašiusi apie porą tūkstančių narių. Buvo ti-kėtasi sudaryti apie dešimt tūks-tančių. Bet štai iš kur pavydas! Kai kurie partiečiai įsižiūrėjo sau pavojų ir pradėjo jį skysti, kad jis organizuoja liaudininkus ir darosi per daug populiarus.

Ministerija tą jo sumanymą atmetė ir dargi pareikalavo, kiek yra iš narių surinktų pini-gų jiems prisijusti. Pagaliau pri-pažinimo išvakarėse, Vileišis gavo iš Kauno žinią, kad jis yra atšaukiamas ir jo vieton siunčiamas V. Černeckis.

Ar bereik didesnio paniek-i-nimo žmogui, kuris taip nuo-širdžiai dirbo ir daug pada-rė. Ar buvo prasmės tą žmo-gų taip žiauriai įžeisti.

Tai gi akivaizdoje kai deda-mi atvaizdai Lietuvos Atsto-vų Amerikoje, pirmu atstovu turėtų būti adv. Jonas Vilei-šis.

P. Narvydas
Brooklyn

K. ERINGIS**CALIFORNIA SUPER
SERVICE**

Taisomi automotorai, stab-džiai, sun-ups ir t.t.

4824 So. California Ave.
Chicago, Ill.
Tel. VI 7-9387

Chicagos Grandies šokėjai scenoje.

V. Noreikos nuotrauka

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

GARBINGAS SUKAKTUVININKAS

Dr. Motiejus Nasvytis š.m. vasario 4 dieną atšventė 80 metų sukaktį, kuri rišasi su kita svarbia mums sukaktimi, nes sausio 27 d. sukako 50 metų nuo įsteigimo Kauno aukštųjų kursų, kurie davė pradžią Vytauto Didžiojo universitetui, kur medicinos skyriaus vedėju buvo dr. Motiejus Nasvytis. Pažymėtina, kad tuos kursus labai aktyviai rėmė ir Amerikos lietuviai.

Jis gimęs Margiškių kaime, Sartininkų valsč. Tauragės apskrityje. Baigęs vietos pradžios mokyklą ir Palangos progimnaziją įstojo į Kauno valstybinę gimnaziją, kur jis rado jau slapta lietuvių moksleivių būrelį tikslu mokytis lietuvių kalbos, literatūros ir Lietuvos istorijos. Susirinkimai, kuriuos paskaitas skaitė mūsų A. Dambrauskas - Jakštas, kun. prof. Miciulevičius, Maironis, S. Čiurlionienė, P. Leonas ir k. vykdavo moksleivių butuose. Dr. M. Nasvytis buvo taip pat to būrelio pirmininku. Tų būrelių nariai tapo sąmoningi savo krašto patriotai.

1911 metais jis įstojo į Maskvos U-to medicinos fakultetą, kur įtraukė Maskvos Lietuvių Studentų D-jos vardas, nes ji buvo tuo metu stipriausia visoje Rusijoje. Dr. M. Nasvytis tuoj pat įsijungė į tą draugiją, o ji siūsdavo savo išrinktus atstovus į slaptas lietuvių studentų konferencijas, kurios vykdavo Vilniuje, lietuvių mokslo draugijos suvažiavimo metu vasarą, todėl studentų konferencijos būdavo atliekamos Verkių miškuose, netoli Vilniaus ir ten būdavo diskutuojami lietuvių spaudos, plačios autonomijos ir kiti klausimai. Ir jis kaip atstovas iš Maskvos buvo į tokia konferenciją atsiųstas.

1916 m. dr. M. Nasvytis gavo gydytojo diplomą ir tuoj buvo mobilizuotas ir paskirtas į Minsko karo ligoninę laboratorijos vedėju. Po Rusijos revoliucijos 1917 m. buvo išrinktas Smolensko Lietuvių Tautos Tarybos pirmininku ir tais pat metais buvo išrinktas atstovu į lietuvių seimą Petrograde.

1918 m. birželio mėn. iš Rusijos dr. M. Nasvytis grįžo į Lietuvą su šeima ir pradėjo dirbti Raseinių Apskritis ligoninės vedėju pareigose, vėliau buvo paskirtas valstybinio Higienos - Bakteriologijos Instituto Kaune direktorium. Ir, lygiai prieš 50 metų jam teko aktyviai dalyvauti Aukštųjų Kursų or-

ganizavime, iš kurių po dviejų metų, 1922 m. vasario 16 d. buvo iškilmingai atidarytas Lietuvos Universitetas Kaune.

Dr. M. Nasvytis vėliau nepriklausomoj Lietuvoj ėjo įvairias gydytojo pareigas ir visą savo gyvenimą tampriai jungė su lietuviška veikla. Pasitoviai bendradarbiavo "Medicinos" žurnale ir buvo redaktinė kolegijoje. Vėliau dirbo kaip vienas iš vaikų ligų specialistas, kol 1944 m. liepos mėn. kartu su žmona Salomėja ir dukromis Danute, Salomėja ir Giedre sovietiniam pavergėjui okupuojant Lietuvą, pasitraukė į Vakarų ir apsigyveno Drezdene, o karui pasibaigus išsikėlė į lietuvių stovyklą, kol pagaliau emigravo į JAV 1949 m. birželio 10 d. ir apsistojo Chicaguje.

Už nuopelnus Lietuvai 1954 m. išrinktas LGD-jos garbės nariu. Jis priklausė Fraternitas Lituanica korporacijai kaip veiklus jos narys. Šiuo metu ilgą laiką dr. M. Nasvytis gyvena pas dukrą Salomėją Valiukienę New Haven, Conn. Aštuonias dešimties metų sukakties proga be kitų kolegų dr. M. Nasvytis pasveikino ir Lietuvių Pasaulio Gydytojų Sąjungos pirmininkas dr. Vaclovas Paprockas trumpu žodžiu nusakydamas bei primindamas jam visą kaip tauraus lietuviopraeitį:

"Senoji lietuvių gydytojų karta savo drąsa,

SKAUTIJOS METODAI YRA
GANA MODERNŪS

PASIKALBĖJIMAS SU BUVUSIU LSB VYRIAUSIU SKAUTININKU VLADU VIJEIKIU

Vasario 15 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje, Chicaguje buv. skautų Sesių Vyr. Skautininkė M. Jonikienė ir buv. Brolijos Vyr. Skautininkas dail. Vladas Vijeikis, jų kadencijai pasibaigus, savo pareigas perdavė naujai išrinktiems skautijos vadams.

M. Jonikienė ir Vl. Vijeikiui vadovaujant skautija išvystė gražią ir gyvą veiklą, jų kadencijos metu įvyko Jubiliejinė 50 m. sukakties stovykla ir nemaža kitų įvykių. Pačiam teko ne kartą stebėti, kaip skautiškas atžalynas abu vadus labai pamilo.

Progai pasitaikius kreipiausi su eile klausimų į Vladą Vijeikį, tikėdamasis, kad jo, kaip jaunimo vadovo, atsakymai bus įdomūs visiems, kurie savo šeimose augina atžalyną, kurie bendrai rūpinasi lietuviškos ateities.

-- Tris metus išbuvo Lietuvių Skautų Brolijos Vyriausiu Skautininku. Kokioje padėtyje organizaciją radot ir, jei taip galima išsireikšti, kiek ją pastūmėjot pirmyn ar atgal, nes, kaip dažnai išeivijoje kartojame, kad organizacijos mažėjančios, esą jomis nebesidomėjau.

-- Dar neteko sutikti organizacijos vadovo, kuris pripažintų, kad jo vadovavimo laiku organizacija nuėjo atgal, todėl nedarysiu išimties. Ypač, kad tam nėra jokio pagrindo. Kad Brolija augo ir tebeauga galėčiau stipriai girti ir turėčiau pakankamai įrodymų. Kad ir penktą Tautinė Stovykla, kuri

užsispyrimu ir atkaklu skambant Varpui ir gaivinant Aušros spinduliams, labai daug prisidėjo prie panaikinimo mūsų tautos vergijos pančių. Tamsta buvai vienas iš tų, kuris stovėjai pirmose eilėse kovotojų už Lietuvos laisvę, siejojai jos ateitimi ir aukojai savo fizines bei dvasines jėgas besigrumdamas už savo tautos sveikatingumą" -- pabrėžė dr. Paprockas

Dr. M. Nasvytis ir jo nueitas gyvenimo kelias yra kaip gražus pavyzdys mūsų jaunosios kartos gydytojams.

E. Čekienė

Buvęs LSB vyriausias skautininkas Vladas Vijeikis.

bei daug naujo impulso. Čia lietuviškos dvi savaitės buvo gyva kasdienybė. Su ja buvo gulama, su ja buvo keliama.

Antrą svarbų įvykį buvo pereinamais metais įvykęs vadovų sąskrydis. Jis buvo gausus ir darbingas. Vadovai ir vadovės susitiko, pasidalino džiaugsmais, kartu apvertė nepasisekimus ir ieškojo priemonių klaidoms nuglėti. Sąskrydis parodė, kokia gaivalinga ir nuolat progresuojanti yra skautiška organizacija. Čia matei kartu besipildančią ir pražilusių barzdų ir dantų skustuvų bepradėdantis naudoti. Apie sesių amžių diplomatiškai nutylėjime. Daugiausiai buvo labai jaunos...

-- Žinome, kad būdamas Vyr. Skautininku, daug važinėjote, lankydavomės laisvojo pasaulio lietuvių skautus. Koks buvo kelionių tikslas ir kiek pavyko tai pasiekti?

-- Pirmiausia norėjau arčiau pažinti skautus ir vadovus ir patirti jų veiklos sąlygas vietoje. Susitikimas, kad ir trumpas, yra daug naudingas negu ilgi laišukai. Gi vietovių vadovai man sakė, kad Vyr. skautininko apsilankymas "patempia" visus. Gal ir taip. Juk mes visados daugiau pasiruošiamie laukdami svečio. Ypač, kad neužmirštama kelionė buvo į Australiją. Per šį apsilankymą suartinta JAV ir Australijoje gyvenančių skautai. Jie pasijuto ne taip vieniši, nublokšti kažkur už jūrų marių. Man buvo nepaprastai malonu susitikti daug puičių vadovų, kuriuos pažinojau tik iš laišukų. Žinoma, jeigu tie gražūs išpuošti būty būvę man tik vienas, tai kelionė nebūtų naudinga, tačiau aš jaučiau labai didelę šilumą ir šis apsilankymas bus prisimintinas ilgesniui laikui.

-- Kokie reikšmingesni įvykiai įvyko Brolijoje Tamstai būnant Vyr. Skautininku.

-- Svarbiausias pereinamos kadencijos, o gal net ir penkiasdešimtmečio įvykis -- V-jį Tautinę Stovyklą. Stropus jai rengimasis skautiškuose daliniuose sukėlė daug entuziazmo, o jos pasisekimas visiems davė daug džiaugsmo ir pasididžiavimo. Ją vis dar mini ir ilgai visi minės. Kiekvienas dalyvis turi ką pasakyti, kuo pasidalyti. V-jį Tautinę Stovyklą akivaizdžiai įrodė skautų organizacijos veržlumą ir jos reikalingumą lietuviškai visuomenei. Šis toks jaunimo sąskrydis, darbas ir artimas bendravimas davė lietuvi-

-- Kiek gana konservatyvios skautų organizacijos formos pritaikomos šių laikų moderniam gyvenime ir kiek skautai, mūsų sąlygose, tarnauja lietuvių?

-- Auklėjimo principai niekada nesikeičia. Keičiasi tik priemonės. Ir skautai nestovi vietoje, bet nuolat keičia ir tobulina savo programas. Skautų veik-

ŽVILGSNIAI

KEŠTUTIS GAIDŽIŪNAS

Beatles, ar mums patinka ar ne, padėjo formuoti šešiasdešimtųjų metų stilių.

Neskaitant jų muzikos, pirma gauruoti, o vėliau tik ilgi, tiesūs plaukai, jaunimui, ypač amerikiečių, davė tą ženklą su kuriuo jie galėjo gasdinti tėvus, pažinti viens kitą, ir vartyti kirpėjus link savižudybės.

John Lennon ir jo žmona Yoko Ono buvo vieni iš daugiausiai plaukuotų, jei taip galima išsireikšti. Šį mėnesį, paslapčia, buvo atvežtas jiems kirpėjas.

Nors Lennon pasiliko barzdą, šiandien jis jau atrodo tik kaip pavyzdin- gas jaunas seminaristas. Sakoma, viso šio žygio motyvas buvo tapti neatpažįstamu.

Bet amerikiečių jaunimo, o gal ir mūsų, tėvai, tikrai slapčia tikisi, kad šis įvykis įves naują garbanų stilių septyniadesimtiesiems.

la yra lanksti ir genialiai pritaikinta jaunimo būdai. Daug veiklos priemonių kitos organizacijos savinasi iš skautų. Pavyzdžiui stovyklavimą amerikiečių plačios masės atrado tik paskutinių poros dešimt metų bėgyje, o skautai tai jau seniai žino. Artimiesiems ryšio su gamta stipriai pasigenda šių laikų žmogus ir ieško būdų šią spragą užpildyti. O skautų veikloje gamta užima didžiulę dalį. Tai gi, tiek konservatyvūs skautų veiklos metodai yra gana modernūs.

Jokios abejonės negali būti, kad skautai tarnauja lietuviškos išlaikymui. Tik pažiūrėkime į skautiškas programas, veiklą, papročius. Visas yra paremta lietuviška dvasia. Šiuo laiku galima drąsiai tvirtinti, kad skautybė tapo priemonė lietuviškam auklėjimui. Lietuvių Skautų vadovai mūsų Broliją mato lietuvišką, deda visas pastangas ją išlaikyti lietuviškoje dvasioje. Kitaip ir negali būti. Jau seniai buvo galima nueiti į amerikietišką skautų organizaciją ir ten praktikuoti skautybę. Tačiau lietuviškos Brolijos išlaikymas visus būria, skatina ir džiugina.

-- Brolijos štabe turėjo savo pavaduotoją s. Vyt. Namiką ir kitus. Kokias pareigas jie atliko ir kaip apie juos atsiliepiate?

S. Vytauto Namiko pareiga buvo mane pavaduoti man susirgus ar kaip kitaip išėjus iš rikiuotės. Bet per visus trejus metus buvau sveikas, tačiau s. V. Namikas daug padėjo įvairiose darbuose, kurių plačioje organizacijoje netrūksta. Plačioji visuomenė vadovus mato paraudose, iškilmingose suėjose ir dažnas mano, kad su tuo ir baigiasi pareigos. Tačiau yra labai daug kasdieninio "juodo" darbo, kurio kiti nei ma-

(Nukelta į 4 psl.)

KNYGA, APIE
KURIĄ VISI
KALBA...

AR TURITE?

REZISTENCIJA

ROMANAS

R. SPALIS

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. R. Spalio romaną "Rezistencija"
Kaina 6 dol.

Mano adresas:

(pavardė ir vardas)

.....

(namo numeris ir gatvė)

.....

(miestas ir valstybė, zip Nr.)

SKAUTIJOS METODAI...

(Atkelta iš 3 psl.)

to nei žino. Didelę to darbo našatę atliko skautų vedėjai ir kiti pareigūnai, kurie kantriai dirbo šešėlyje ir jų darbo rezultatai dažnai kėlė Vyr. Skautininko garbę. Be jų pagalbos nebūtų buvę įmanoma atlikti tų darbų, kuriuos reikia padaryti. Buvo išleista dainų plokštelė, keli skautiški leidiniai. Vis tai jų pasižventimo rezultatai.

-- Perdavęs Vyr. Skautininko pareigas ir nusikratęs sunkių pareigų naštos, ką numatote ateityje veikti?

Vyriausio Skautininko pareigos nebuvo "našta". Tai buvo puikus, naudingas ir prasmingas darbas. Jis buvo sukaupu lygintas. Ar galima būtų įkainuoti tą jaunatvišką entuziazmą ir džiaugsmą, kuriuo jaunieji skautai priėmė visas mano kūno ir dvasios baterijas ilgiems metams? Ar galima būtų pasverti daugybę puikių draugų, kurių niekad nebūčiau

A.A. STEFANIJA STANKŪNIENĖ PRISIMENANT

Sausio 19 nuo kraujo išsiliejimo smegenyse mirė vos 55 metų sulaukusi Stefanija Stankūnienė, komp. Juozo Stankūno žmona.

Stefanija Stankūnienė-Kirsakaitė gimė 1914 lapkričio 17 Kurtuvėnų miestelyje, šiaulių apskr. Jos tėvai, dėdės ir tetos tarnavo Kurtuvėnų dvare. Čia maža mergaitė turėjo progos išeiti vietos pradžios mokyklą. Su plaukiančia masine emigracija į Braziliją, ieškant lengvesnio duonos kėsinio, ir Stefanija su savo giminėmis 1929 pateko į Sao Paulo miestą. Čia ji tuoj buvo pristatyta dirbti audimo fabrike, prie staklių.

Kun. B. Sugintui klebonaujant Sao Paulo lietuvių kolonijoje, jau buvo suorganizuota parapija ir kūrėsi bažnytinis choras, kur Stefanija buvo viena iš pirmųjų chorisčių. 1931 Lietuvos vyriausybės į Sao Paulo atsiųstas Juozas Stankūnas (darbuotis lietuviškos mu-

tams išrašydavo atskiras partijas, gaidas.

Stankūnų namelis ilgai buvo ne vien chorų repeticijų patalpa, bet ir jaunimo pasilinksminimo sale, kur vykdavo pašokimai.

1949 persikėlus į JAV, Stankūnams teko gyventi Pensilvanijoje keliose vietose. Gyvenant angliakasių parapijoje, buvo matyti, kad neįmanoma jų sūnaus Kazio ir dukros Irenos išmokslinti bei pramokyti lietuvių kalbos. Ieškota vietos arčiau lietuvių kultūrinių centrų. Pasinaudota pirmą progą: dėka muz. Jono Čižausko, Juozas Stankūnas gavo šv. Patriko bažnyčios vargonininko ir parapijos mokyklų muzikos mokytojo vietą Elizabethe, N. J.

Tada pragiedrėjo Stankūnų dienos. Tėvui ir vaikams atsirado daugiau galimybių žengti mokslo keliu ir siekti tikslo. Juozas atsidarė muzikos studiją; Irena, baigusi gimnaziją, įstojo į New Yorko konservatoriją — Julliard; sūnus, pasimokęs technikos mokykloje, gavo gerą darbą Western Electric bendrovėje, kur šiandien jis yra elektronikų skyriaus vedėju.

Stefanija Stankūnienė, norėdama savo šeimai padėti, dirbo siuvimo fabrike tol, kol visus pastatė ant tvirtų kojų. Paskutiniu laiku jau turėjo galimybių pailsėti savo nuosavame namelyje, bet Dievo valia lėmė

A.A. Stefanija Stankūnienė

zikos srityje) netrukus permė ir parapijos choro vadovybę. Stefanija, susipažinusi su naujuoju dirigentu, 1932 už jo ištekojo.

Stefanija ir Juozas dirbo ranka į ranką: organizavo koncertus, muzikinius rengimus, radijo programas, spausdino propagandinę muzikos literatūrą, naujus kūrinius, žurnalą Muzikos Menas ir t.t. Apie 15 metų Stefanija buvo chorų sekretorė: paruošdavo savo vyrui partitūras ir choris-

kitais. Pergventi rūpesčiai, vargai bei sunkaus gyvenimo dalužė palaužė jos sveikatą. Besirūpindama savo šeima, dažnai pamiršdavo save.

Nors ji per anksti paliko šią vargą žemelę, tačiau pilnai atliko savo pareigas. Sūnus Kazys Stankūnas, vedęs Agnė Dulkytę, gyvena Bayonne, N. J., nuosavuose namuose ir augina tris vaikus — Raimundą, 13 m., Lindą, 10 m., ir Juozą, 6 m. Irena, žinamoji dainininkė-muzikė, ištekęs už daktaro Jacinto Silva, gyvena Hillside, N. J.; turi 3 metų dukrelę, irgi vardu Irena.

A. a. Stefanija buvo, tikra tų žodžių prasme, gera motina.

Laidotuvėmis rūpinosi A. Brazinskas. Iškilmingas mi-

šias atlaikė Tėvai Pranciškonai iš Brooklyno, šv. Petriko bažnyčioje Elizabethe, kur jos vyras Juozas Stankūnas vargoninkauja. V. Mamaičiui diriguojant ir A. Kačanauskui grojant, muzikai Kl. Bagdonas, M. Čibas, M. Luberskis, L. Stukas, B. Miškinis ir Ch. Laurinaitis puikiai pagiedojo Requiem Mišias. Velionė palaidota Evergreen Elizabethe kapinėse. (sj)

WANTED
1ST CLASS
DIE LEADER
Must have experience on line and progressive dies.
Steady work for qualified man.
Overtime and benefits.
EAGLE TOOL & DIE CO.
2424 Wolcott Ferndale, Mich.
(313) LI 7-4300 (11-20)

PETIKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

Buvę skautų pareigūnai: LSB Vyr. Skautininkas Vladas Vijeikis, LSS Vyr. Skautininkė Malvina Jonikienė ir LSS Pirmios pirmininkas Antanas Saulaitis, V. Bacevičiaus nuotrauka

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

ALGIRDAS GARLAUSKAS VĖLIAVA PILIAKALNY

Novelė

(3)

Ašaros bėgo per Dainos skruostus ir karštai ji bučiuodama šnabždėjo:

"Ar tu manai, kad dabar lengviau? Aš tavęs laukiau, mylimasis. Kiekvieną dieną tau rašysiu".

Aras ją atitraukė ir žiūrėjo į jos akis. Kietu užkimusiu balsu jis tarė:

"Daina, tu man vienintelė. Jeigu kas prie tavęs... Aš sugrįžęs ji per pusę perplėšiu".

Daina juokėsi per ašaras.

"Aš tau tikiu. Aš tik tavo..." ir prisiglaudus bandė šluostyti ašaras. Stovėjo apsikabinę ilgą laiką. Rytuose rodėsi lyg rusvi aušros atspindžiai. Aras pajudėjo.

"Jau beveik rytas. Eime, aš tave palydėsiu namo".

Vėjelis silpnai papūtė, ir Daina sudrebėjo. Aras pastebėjęs tarė:

"Tau šalta". Nusiėmė savo švarką ir uždėjo ant jos pečių. Daina meiliai į jį žiūrėdama tyliai paprašė:

"Einam per lauką, pro piliakalnį".

Ėjo jie per javus ir jų kojos drėko nuo rasos. Priekyje didėjo tamsus aukštas piliakalnis, apžėlęs krūmais ir retom pušaitėmis. Tarp pušelių matėsi senos pilies griūvėsiai. Daina glaudėsi prie Aro. Jis lyg atsidubęs ramiai jai kalbėjo.

"Tamsus, žilas piliakalnis. Žinai, jis man lyg tėvas. Žinai, aš užaugau jo šešėlyje". Abudu sustoję žiūrėjo į piliakalnį. Aras tęsė. "Kas aš esu ... mano būdas... mano visas asmuo... viskas ... iš šito piliakalnio. Tu žinai, mano tėvai žuvo kare. Vokiečiai juos išvežė. Nežinau kur. Namų nuo pat mažens neturėjau. Širdingai žmonės mane augino... nuo šeimos į šeimą. Bet čia ... čia mano namai... čia ant piliakalnio. Abudu vėl pradėjo eiti. "Kai mažas buvau

klausydavau padavimus ir pasakas apie šitą kalną. Jo istorija... praeitis ... yra mūsų tautos -- mūsų žmonių istorija. Čia mano dvasia turėjo pradžią. Čia ji užaugo ir išsivystė. Šitas kalnas, tie griuvėsiai davė man ateitį. Ateidavau aš čia dažnai, ir svajodavau. Svajodavau apie tuos laikus kada mūsų žmonės -- tavo ir mano prosenai supylė šį piliakalnį. Savo rankomis jie supylė... tvirtai, laisvi žmonės jie buvo".

Daina prisiglaudus klausėsi nesuprasdama to jausmo, kuris veržėsi iš jos jaunikio krūtinės. Rytuose ružava aušros spalva dažė dangų. Žvaigždės blėso, ir visai išblyškęs mėnuo nebepajėgė mėti šėšėlius.

Kadugys išmeigė akis į priešais save sėdintį jauną vyrą. Traukinys supo ir jaunas vyras užsimerkęs miegojo. Traukinys buvo pustūstis.

Kadugys juto nuovargį. Neseniai paleistas po dvyliko metų sunkių darbų kalėjimo jautėsi ligotas ir pasenęs. Traukinys truktėlėjo ir jaunas vyras pravėrė akis. Pasižiūrėjo į Kadugį ir paklausė: "Atsiprašau, kiek laiko?"

Kadugys ištraukė kišeninį laikrodį ir pasižiūrėjo.

"Pusė keturių".

Dėdamas laikrodį į kišenę užklausė:

"Jūsų veidas man primena mano vieną pažįstamą. Seną draugą iš jaunystės dienų".

Jaunas vyras šyptelėjo.

"Gera kad ne priešą..." ir ištiesė ranką. "Aras Radvenis".

"Šarūnas Kadugys. Ar Vytautas Radvenis jūsų giminė?"

"Mano tėvas", atsakė Aras. "Žinau jūsų sekantį klausimą. Nežinau kur jis. Kiek galiu susivokti iš kitų žmonių mano tėvą ir motiną išvežė vokiečiai. Aš jų nemačiau nuo dviejų metų amžiaus. Kadugys pagyveno.

"Keista, kad mes čia taip susitiktume. Aš su tavo tėvu baigiau karo mokyklą..." Staiga nutilo. Aras sutraukė antakius.

"Nebijokit. Aš lietuvis". Balsas skambėjo su pasitenkinimu. Kadugys nusijuokė.

"Ir ko aš baidaus. Ką jie man begali jau padaryti".

Aras pradėjo klausinėti Kadugį apie savo tėvą. Išsikalbėjo gerai. Laikas bėgo ir jau švito. Kadugys užklausė:

"Kur važiuoji?"

Aras patraukė pečius.

"Kol kas į Šaučiūnus. Tiek metų išbuvus kariuomenėje atsibodo trankytis po Aziją. Pasiilgau Lietuvos kalvų... piliakalnių". Ir nusijuokė.

"Ar turi kur apsistoti?"

"Ne, tikrai pasakius". Karčiai tęsė: "Galvoju pas savo merginą. Bet ji negalėjo sulaukti ir apsidėdė".

Kadugys patylėjęs pasiūlė:

"Gali apsistoti pas mane. Gyvenu vienas. Vietos yra. Kol butą susirasi gali paviesėti pas savo tėvo seną draugą".

Aras ištiesė ranką.

"Ačiū. Puiku. Gal kortom palošim". Staiga jo žvilgsnis nukrito ant Kadugio nukirstos kairės rankos ir susigėdo. Kadugys pamatęs žvilgsnį pamojo ranką.

"Praradau garbingoj kovoje. Ir toli gražu, ne invalidas. Nesijaudink. Ir kortom lošim ne vieną sykį". Traukinys sustojė Šaučiūnų stoty.

Kitą dieną Aras nuėjo ieškoti darbo. Gavo miestelio pieninėje sunkvežimio šoferio vietą. Pradėjo dirbti tą pačią dieną. Dienos buvo ilgos. Dirbo nuo ankstauro ryto iki pat velumos. Vakaraus sėdėdavo ir kalbėdavosi su Kadugiu. Kalbos vis grįždavo prie politikos. Kadugys bandė įkalbėti Arą bėgti į užsienį į vakarų valstybes. Aras purtėsi ir tvirtino, kad jokios prasmės nėra.

Aras vis jautė tuštumą. Negalėjo atsikratyti bejėgiško slogučio. Syki bevažiudamas gatve pamatė Dainą. Norėjo sustoti, sušukti, bet koja primynė gazo pedalį ir sunkvežimis pradėjo pro šalį. Grįžęs tą vakarą namo nieko nekalbėdamas nuėjo gulti, bet užmigti negalėjo. Mintys maišėsi ir krūtinėje smarkiai mušė širdis.

(Bus daugiau)

Lietuviai dailininkai su savo kūrinių dalyvavę meno parodoje. Iš kairės: A. Vitkauskaitė-Merker, N. Macelytė, E. Kepalaitė, V. Ignas, Radzivanienė, Rūtenis, fotografas V. Augustinas, E. Rastonienė, A. Osmolskis ir J. Bagdonas, V. Maželio nuotrauka

LIETUVIŲ DAILININKŲ PARODA NEW YORKE

Emilija Čekienė

LB New Yorko Apygarda Lietuvos nepriklausomybės 52 metų sukaktį atžymėjo skirtingu būdu nei kasmet, nes Vasario 16 dienos ALTO ruošiamo minėjimo išvakarėse, š.m. vasario 14 dieną atidarė rytinio pakraščio lietuvių dailininkų parodą, kuri vyks visą savaitę tėvų pranciškonų neseniai įgytose namuose -- Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyne. Parodą atidarė LB Apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis trumpu žodžiu.

"Lietuvių tautos kultūra ir jos dvasiniai polėkiai matoma forma pasireiškia per jos kūrybą -- dailę, literatūrą.

Lietuvių kūrybai, jos buvimui geografinių ribų nėra -- reikia tik palankių sąlygų ir visos tautos globos ir paramos, kad ji galėtų klestėti. Reikia organizuotų pastangų mūsų kultūros vertybėms telkti, tautai išsivijoje jas parodyti.

Šiandien, šioje vietoje būsimo Kultūros Židinio patalpose yra sutelkta 31 lietuvių dailininko darbai. Iš viso 132 paveiksai ir skulptūros.

Pradedant a.a. dail. Galdiku, dail. Jonynu, dail. Bagdonu ir visa eile mums žinomų lietuvių dailininkų, šioje parodoje matysime mūsų naujus ir jaunuosius; negirdėtus, nežinomus, bet taip pat kūrybingus daugiau ar mažiau susiformavusius ar besiformuojančius ateities kūrėjus.

L.B. New Yorko Apygarda, šios parodos rengėja, šioje parodoje prasižengė nusistovėjusiam ir dailininkų pasaulyje priimtam nusistatymui -- ruošti parodas tik pripažintiesiems.

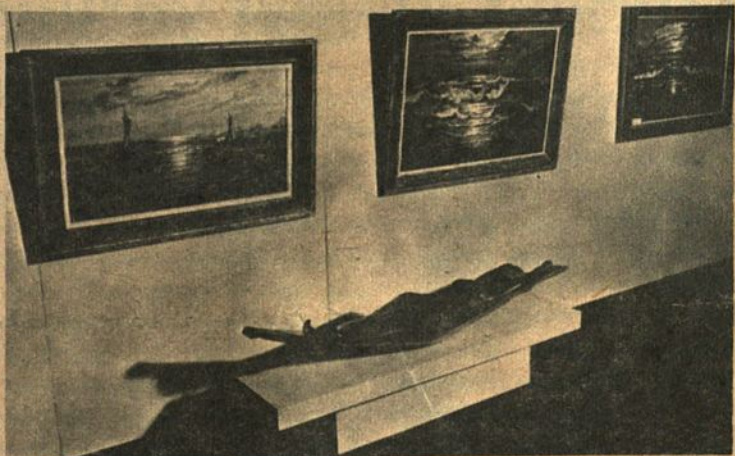
Ši dailės darbų paroda yra Lietuvių Tautos dailės darbų paroda, gal netiek savo tematika, ne tarptautiniai pripažintu dailės darbų kvalitetiniu standartu, kiek lietuvių dailininkų sudėtimi.

Esame dėkingi mūsų didiesiems dailininkams kurie maloniai sutiko dalyvauti tokios rūšies parodoje. Džiaugiamės mūsų priaugančių dailininkų skaičiumi ir atsiliėpimu į mūsų kvietimą.

Ši paroda yra pirma-

sis tokios rūšies bandymas New Yorke. Mes tikime, kad jis nebus paskutinis. Tokia paroda turėtų pasidaryti tradicijai, kasmetine -- mūsų paverptos Tėvynės Lietuvos Nepriklausomybės Šventės minėjimas kultūrine prasme.

Dėkojame Tėvams

Iš meno parodos New Yorke. Apačioje V. Kašubos skulptūra. Viršuje Č. Janušo kūriniai, V. Maželio nuotrauka

Pranciškonams už leidimą pasinaudoti patalpomis, kurias teko radikaliai parodos rengimui pritaikyti.

N.Y. Apygardos Valdybos padėka priklauso visiems savo darbu prisidėjusiems prie šios parodos surengimo. Ypač padėkos žodis priklauso dail. J. Bagdonui, kuris šią parodą apipavidalino, netik vadovaudamas darbams, bet ir plaktuku ir teptuku dirbdamas. Dail. P. Jurkui, tvarkiusiam parodos garsinimo ir katalogo leidimo darbus -- nuoširdus ačiū.

Rengėjai, didžiumoje dėl vietos stokos, negalėjo visų pristatytų darbų iškabinti (buvo pristatyta virš 160 darbų) Kadangi ši paroda,

kaip minėjau, skirta Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimui, kviečiu mūsų visų gerbiamą Nepriklausomos Lietuvos Generalinį Konsulą Anicetą Simutį atidaryti parodą".

Gen. konsulas A. Simutis tarp kitko kalbėjo:

"Menas ir ypatingai dailė yra tautos kultūrinio rodiklis. Viena iš didžiųjų klaidų, kurią mūsų proseniai darė, yra ta kad sukurdami kariškai tvirtą valstybę jie nesirūpino savos tautinės kultūros kėlimu. Svarbiausia priemonė tam raštas savoj kalboj. Tautinė kultūra yra pagrindinis ir pastoviausias valstybės ramstis.

Užtat 1918 metais atgavę nepriklausomybę protėvių klaidos nebekartojome. Dar nepriklausomybės kovų šūviams nenutilus 1920 m. sausio mėnesį paskubomis Kaune susiorganizuoją Lietuvių Meno Kūrėjų Draugija su teatro, muzikos, literatūros ir meno sekcijomis. Iš meno sekcijos 1922 m. iš-

sivysto sava Lietuvos Meno Mokykla, nuo 1935 metų žinoma kaip Dailės Mokykla.

Tad ir šiandien skaitau, kad yra simboliniai prasminga, jei Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo paskelbimo sukaktis atžymima ir lietuvių dailininkų paroda. Džiugu, kad tuo pačiu pagerbiama atmintis vieno iškiliausių lietuvių dailininkų Adomo Galdiko, -- baigė žodį A. Simutis ir oficialiai atidarė parodą.

Pranciškonų viršininkas tėv. J. Liauba savo žodyje pabrėžė, kad tautos gyvena tol, kol kuria ir jis nušvietė kūrybos reikšmę.

Tokia plataus masto paroda, kurioje dalyvauja 31 dailininkas New Yorke yra pirmoji. Buvo atsiųsta net 160 kūrinių, o išstatyta 135 darbai. Atstovaujamos beveik visos dailės šakos. Čia turėjome progos gerėti realia tapyba, grafika, aliejaus ir akvarelės kūrinių, akmens ir dirbtino akmens skulptūromis, aliuminijaus skulptūromis ir daugiausia tapybinių kompozicijų kūrinių.

Parodoje dalyvavo šie mums gerai žinomi ir nauji jaunosios kartos atstovai dailininkai: a.a. Adomas Galdikas, Juozas Bagdonas, Eugenija Bernotienė, Albinas Elskus, Birutė Gedvilienė, Regina Ingelevičienė, Vytautas Ignas, Česlovas Janušas, Natalija Jasiukynaitė, Vytautas K. Jonynas, Paulius Jurkus, Vytautas Kasiulis, Vytautas Kašuba, Elena Kepalaitė, Nedda Nijolė Macelytė, Antanas Montvydas, Aleksandra Merker-Vitkauskaitė, Mykolas Paškevičius, Ona Paškevičienė, Teofilis Petraitis, Irena Nemickienė-Vakselytė, Eugenija Rastonienė, Gražina Rauginė, Jonas Rūtenis, Juozas Sodaitis, Irena D. Treinienė, Elena Urbaitytė, Valentina Ūselis, Nijolė Židonytė, Marija Žukauskienė.

Vytautas Kasiulis net Paryžiuje gyvendamas išstatė čia 6 savo kūrinius, o kiti daugumą jų gyvenantieji New Yorke ir rytiniame JAV pakraštyje dailininkai. Ši paroda sujungė simboliškai visus čia minėtus dailininkus, aukštai iškilusius talentus ir žengiančius į meno pasaulį dar tik pirmuosius žingsnius.

Atidaryme dalyvavo apie 300 žmonių. Šis naujai kuriamas Kultūros

Lietuvos kankinių koplyčios atidarymui artėjant

Lietuvos Kankinių koplyčios dedikacijos šventei ruošti Komitetas Romoje praneša, kad koplyčios įrūšimo darbai eina tvarkingai ir laiku.

Planuojama šventę Romoje taip praversti, kad patrauktų ir aukštų asmenų ir spaudos dėmesį, nors tai šiek tiek ir

kainuotų. Tariamasi su žymiausiais Romos choralais, kuris galėtų išpildyti šv. Mišių metu lietuvių kompozitorių kūrinius. Iš Romos pritariama, kad atvyktų iš Chicago meno grupė "Grandis", kuri turės progos ten pasirodyti.

Kas žinotina vykstančioms šventėms?

Židinys, dar tiek daug žmonių tur būt nebuvo matęs, kurių buvo pilna per tris to namo aukštus, nes ir meno kūrinių buvo okupavę visas tris aukštų sienas.

Kaip ir visuomet ką nors didesnio ruošiant, organizuojant iki visuomenei pristatymo dienoms kam nors tenka atlikti visus didžiuosius, taip sakant užkulisinius darbus. Kad visuomenė galėtų porą valandų pasigėrėti, kas nors turi atlikti tą juodąją techninę darbą dirbdamas daug ilgiau nei porą valandų. Šios parodos didžiausias darbuotojas buvo dail. J. Bagdonas, dirbęs virš dviejų savaitių po 16 valandų kasdien ne vien su teptuku, bet ir su plaktuku, kaip LB Apygardos pirm. A. Vakselis pareiškė.

Kadangi Kultūros Židinio namo sienos yra išklotos šilku, tai parodą ruošiant reikėjo pastatyti naujas sienas, pastatomas, išgriaunamas visų trijų aukštų plote. Pastčius reikėjo dažyti, paruošti kūrinių išstatymui. Ar parodos lankytojai atėjo į galvą, kiek darbo visa tai pareikalavo? Tačiau šis darbas nebus tik vienam kartui, nes sienos yra išardomos ir bus galima jas visuomet naudoti parodų rengimui nebe tiek daug darbo aukojant kiek ši pirmąją kartą. Tą sunkų darbą atliko J. Bagdonas ir J. Sodaitis padedant LB valdybos nariams.

Parodos globos komitetą sudarė: prel. Jonas Balkūnas, pirm., Emilija Čekienė, Tėv. Juvenalis Liauba, OFM, Birutė Novickienė, Vytautas Radzivanas, Antanas Sabalis ir Aleksandras Vakselis.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

1. Kas vyktų ne per CATINTOURS agentūrą, o savomis grupėmis ar individualiai, teneužmiršta iš anksto pranešti savo atvykimą šventės svečių priėmimo Komisijai adresu: Dr. A. K. Žemaitis. Via del Giordano, 34., 00144 Roma, arba: Monsg. V. Mincevičius. Via Casalmonteferrato 33., 00182 Roma. Savo atvykimo nepranešusieji gali n patekti į pačius svarbiausius šventės momentus, nes į juos bus įleidžiami tik su kvietimais.

2. Kas vyks ne per CATINTOURS, turi pasirūpinti transportacija Romos mieste į šv. Petro baziliką ir kitas vietas, kur vyks šventės programa.

3. Visos moterys ir mergaitės prašomos atsisvežti tautinius rūbus. Su tais rūbais bus galima dalyvauti ir pamaldose ir kitose šventės iškilmėse. Primenama, kad šv. Petro bazilikoje nebūna persilta ir tautiniai rūbai neteiks nepatogumų.

4. Visoms moterims ir mergaitėms primenama, kad su minisijonais, suknėlėmis be rankovių, neuždengtomis galvomis nebus įleidžiamos nei į šv. Petro baziliką, nei į audienciją, nei į oficialų svečių priėmimą.

Koplyčios ruošimo Komitetas Chicago kviečia visus lietuvius prisidėti, kad ir maža savo auka, kad aukotojų knygoje pasiliktų ateičiai kuo daugiau lietuviškų pavardžių iš dabar gyvenančių ir jau mirusių, ypatingai žuvusių nuo okupantų.

Kiekvienam lietuviui taip pat verta prisiminti, kad nežinia kada bus kita panaši proga lietuviams pasireikšti Romoje. Šis įvykis ir Lietuvos reikalui turės ypatingos reikšmės. Kas svajoja savo gyvenime lankytis Romoje, ši proga yra ne eilinė.

Vysk. V. Brizgys

Lietuvių dailininkų parodą atidarant New Yorke kalba gen. konsulas A. Simutis, V. Maželio nuotrauka

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE, pasaulyje garsiausioje vietoje jau baigiama įrūšti.

Kiekvienam lietuviui branginančiam savo tautos kankinių atminimą dera būti šio paminklo kūrėju tarpe.

Šių metų liepos 7 dieną koplyčia bus dedikuota.

SAVO AUKĄ ATSIUSKITE PRIEŠ KOPLYČIOS DEDIKACIJĄ.

Rašykite:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 W. 68 St., Chicago, Ill. 60629.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI DETROITE

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 52 metų sukaktį Detroito lietuviai vasario 15 d. pradėjo minėti Lietuvių Radijo Balso programoje. Čia buvo perduota VLIKO ir ALT pirmininkų kalbos. Po to Detroito lituanistinės mokyklos mokiniai išpildė K. Jurgučio kūrinėlį "Lietuvos istorijos vizijos". Čia mokiniai savo regėjimuose perbėgo per svarbesnius Lietuvos istorijos bruožus, įterpdami tarp tų regėjimų liaudies dainų, kurias sudainavo mokyklos mokinių choras, vadovaujamas mokyklos vedėjo K. Jurgučio. Vizijas išpildė šie mokiniai: Darius Jurgutis, Darius Mičiūnas, Taura Zarankaitė ir Rita Neve-rauskaitė.

9:30 val. Jūrų šauliai, vadovaujami kuopos pirmininko Mykolo Vitkaus, iškėlė prie miesto savi-valdybės rūmų Lietuvos vėliavą ir 5 v.v. ją nuleido. Antrąją Lietuvos vėliavą skautai iškėlė Mercy Kolegijos aikštėje 9:15 v.

Pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės buvo atlaikytos visose trijose lietuvių parapijų bažnyčiose ir jose organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis. Dievo Apvaizdos bažnyčioje Mišias atlaikė ir pamokslą pasakė kun. Alfonsas Babonas. Organizacijas ir vėliavas tvarkė Indrė Damašytė. Šv. Antano bažnyčioje Mišias laikė ir pamokslą pasakė kun. Kazimieras Simaitis. Organizacijas ir vėliavas tvarkė Mykolas Vitkus. Šv. Petro parapijoje pamaldos prašėdėjo prie lietuviško kryžiaus. Čia kun. Viktoras Kriščiūnevičius atkalbėjo maldą, o skautės padėjo gėlių vainiką. Po to įprasta tvarka bažnyčioje kun. Viktoras Kriščiūnevičius atlaikė Šv. Mišias ir pasakė tai dienai pritaikintą pamokslą. Laikė mišių giedojo choras, vadovaujamas muz. Stasio Šližio. Organizacijas ir vėliavas tvarkė Vincas Tamošiūnas. Po pamaldų bažnyčios salėje buvo pravestas ir trumpas vasario 16 paminėjimas. Paminėjimą pravedė Bronius Jasevičius. Mokytoja Stefa Kaunelienė perskaitė Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą ir jos vadovaujami "Aušros" lituanistinės mokyklos mokiniai atliko ir meninę dalį.

Ps. Audronė Tamulionytė buvo apdovanota Šaulių Žvaigžde. Tamulionytę pristatė Vincas Tamošiūnas, apdovanojimo aktą perskaitė Vladas Mingėla, o žvaigždę įteikė Marijonas Šnapštys. Po to Moterų sąjungos 72 kuopa vaišino svečius kava ir pyragaičiais.

Iškilmingasis Vasario 16 minėjimas buvo pravestas 3 val. McAuley auditorijoje. 800 vietų salė buvo beveik pripildyta.

Minėjimą atidarė DLOC valdybos pirmininkas Kazys Veikutis. I prezidiumą buvo pakviesti: L.B. Detroito apylinkės pirmininkas inž. Jonas Gaižutis, gen.

Jonas Černius, Šv. Antano parapijos klebonas kun. Vladas Stanevičius, Batuno vykdomasis pirmininkas inž. Kęstutis Miklas, Amerikos senatorius John D. Dingell ir Elžbieta Paurazienė. Minėjimo programai praversti pakvietė DLOC valdybos vicepirmininką Rimą Sukauską, kuris paprašė įnešti vėliavas. Vėliavų įnešimą tvarkė jūsus šauliai, vadovaujami kuopos pirmininko Mykolo Vitkaus. Įnešus vėliavas visi sugiedojo

Amerikos himną. Akompanavo Regina Šližytė. Invokaciją sukalbėjo kun. V. Stanevičius. Žuvusieji dėl Lietuvos laisvės pagerbti atsistojimu.

Michigano gubernatoriaus William G. Milliken proklamaciją perskaitė Ona Valytė. Detroito miesto burmistro Roman Gribbs proklamaciją perskaitė jo atstovė ir duklė Miss Gribbs. Kongrese priimtą Lietuvos reikalu rezoliuciją perskaitė Rūta Januškaitė.

Vietoje numatyto senatoriaus R. Griffin, kal-

bėjo sen. John D. Dingell. Po jo kalbos buvo pristatyti į šį minėjimą atsilankę garbės svečiai ir perskaityti gauti sveikinimai.

Labai įdomi buvo Batuno vykd. pirmininko inž. Kęstučio Miklo kalba.

Savo kalboje jis prašė: Remti Altą, Rezoliuciją Komitetą, Batuną, Vliką, brautis daugiau į vietinę Amerikos spaudą ir ten kelti Lietuvos reikalus. Po K. Miklo kalbos Rimas Sukauskas perskaitė paruoštą Lietuvos reikalu rezoliuciją ir ją vien-

balsiai plojimu priėmus, perdavė senatoriui J.D. Dingell.

Meninėje dalyje labai gražiai pasirodė muz. Stasio Šližio vadovaujamas mišrusis jaunimo choras. Jis šiais metais buvo ir suaugęs ir daugiau pasirošęs. Choru pianinu akompanavo Regina Šližytė. Pirmuoju smuiku grojo Margareta Deltuvaitė, antruoju smuiku -- Judita Deltuvaitė, čelo -- Zuzana Deltuvaitė, akordeonu ir gitara -- Aldona Petrauskaitė ir akordeonu Rimas Kasputis. Pranešė ja Karolė Veselkaitė.

Tautinių šokių grupė Šilainė, vadovaujama G. Gobienės, pašoko kelis šokius. Akordeonu grojo Andrius Čerskus.

Kazys Veikutis visiems programos pildytojams ir aukų rinkėjams o taip pat į minėjimą atsilankiusiems pareiškė padėką. Surinkta aukų virš \$3,000. Programos mecenatas Petras Januška.

Minėjimas baigtas Tautos himnu.

A. Grinius

Skaityk ir platink
DIRVĄ

MOKAMI AUKŠTESNI PROCENTAI

Reguliariam taupymui ir indėlio sertifikatams

galioja nuo 1970 m. sausio 21 d.

PAS Society

Labiau negu kada nors apsimoka taupyti pas Society — vadovaujantį taupyme virš 120 metų! Tik pažiūrėkite į šiuos aukštus procentus, galiojančius reguliariam taupymui ir indėlio sertifikatams. Pasirinkite geriausiai jums tinkantį planą ir pradėkite taupyti šią dieną bet kuriuose iš mūsų 23 jums patogiausiuose skyriuose.

**SVARBUS PRANEŠIMAS
MŪSŲ REGULIARAUS
TAUPYMO SĄSKAITŲ
INDĖLININKAMS**

Jūsų reguliarius Society taupymo sąskaitos Passbook pradės gauti naują 4½% tuoj pat

4½%

**REGULIARAUS
TAUPYMO
PASSBOOK**

Nėra minimumo indėliui. Taupykite kada galite — bet kokią sumą — jūsų pinigai visą paruošti.

**BONUS
PASSBOOK
SĄSKAITA**

Uždirbs 5% per metus. Minimumas padėjimo \$1,000 ar daugiau. Indėlis turi palikti sąskaitoje 90 dienų.

5%

5½%

***1 IKI 2 METŲ
INDĖLIO
CERTIFIKATAI**

Gauna 5½% per metus. Išduodami mažiausiam indėliui nuo \$1,000.

***2 METŲ AR DAUGIAU
INDĖLIO CERTIFIKATAI**

Tai ilgalaikiai sertifikatai dabar grąžins dosnų 5¾% per metus. Išduodami mažiausiam indėliui nuo \$1,000.

5¾%

**PADEKITE DABAR
APDRAUSTA IKI 20,000**

* Šis aukštas procentas yra pritaikomas naujiems sertifikatams su vienos datos pasirinkimu.

Society NATIONAL BANK OF CLEVELAND

FEDERALINIO DEPOSIT INSURANCE CORPORATION NARYS

MALDOS IR AUKOS DIENA

Ši savaitgalį Clevelando ir apylinkių lietuviai prisimins vergijos jungą nešančią Lietuvą, Persekiojamą Jos Bažnyčią ir kenčiantį žmogų.

Šeštadienį (vas. 28), 6 v. Naujos parapijos svetainėje prel. J. Balkūnas šiuo klausimu padarys pranešimą. Kviečiami visi. Įėjimas nemokamas.

Sekmadienį (kovo 1), šv. Jurgio parapijos MALDOS IR AUKOS DIENA. 10:30 pamaldos už Persekiojamą Bažnyčią ir pavergtą žmogų. Pamaldas laikys ir pamokslą sakys prel. Jonas Balkūnas. Laukiama gausaus lietuvių dalyvavimo, būtų prasminga, kad jaunimo vadai paragintų savo organizacijas, o tėvai ir iš tolimesnių vietovių atsivežtų prieauglių pasimeisti už Lietuvą ir išgirsti šio šviesaus ir nepailstamo už lietuvių kovotojo žodį-pamokslą.

Antroji bažnytinė rinkliava skirta Religinei Šalpai.

(ag)

• "Kritusiems už laisvę" Vlado Ramojaus parašyta knyga apie Lietuvos partizanų, II tomas, jau gauta ir pardavinėjama Dirvoje. Kaina \$4.00.

Clevelando Mindaugo draugovės naujieji skautai vyčiai, Vasario 16 išvakarėse išlaikę egzaminus, su savo vadovu V.A. Staškum. Nuotraukoj iš kairės: V.A. Staškus, R. Vasiliauskas, R. Staškus, K. Giedraitis ir A. Nasvytis. J. Carlos nuotrauka

KAS YRA RELIGINĖ ŠALPA?

Karo metu lietuvių maldoms atsidūrus Vokietijoje ir kitur, čia Amerikoje 1942 m. Lietuvių Kunigų Vienybė sudarė Komitetą, nuo karo nukentėjusiems lietuviams gelbėti, kuris įėjimas į Amerikos vyskupų sudarytą tremtinių problemų sprendimo organizaciją (stovyklose tremtinių maldoms gerai žinoma NCWC vardu) yra daug padaręs, kad mes vietoj prievartinio grąžinimo Lietuvon ar Sibiran atsiiradom čia Amerikoje ar kituose laisvuose kraštuose.

Tremtinių apgyvendinimo problemai masine prasme pasibaigus, baigėsi ir minėto Lietuvių Komiteto darbai. Jeigu tremtinių apgyvendinimo problemą ir buvo išspręsta patenkinant daugumos viltis, tai pačios Tau-

tos Tėvynėje kryžiaus keliai tik prasidėjo be jokių šviesesnių vilčių artimoj ateityj. Laisvuose kraštuose lietuvių akys ir širdys krypto Tėvynėn: pradžioje pastangos susižinoti, vėliau pagalba. Tad ir Lietuvių Kunigų Vienybės Komitetas, nuo karo nukentėjusiems lietuviams gelbėti 1959-60 metais persiorganizavo į šiandien veikiančią organizaciją, pasivadindama L. K. Religinė Šalpa su įstaiga New Yorke, pasiimdama uždavinį rūpintis Persekiojima Bažnyčia Lietuvoje ir pavergtu žmogum. Jos veikla reiškiasi dviem svarbesnėm kryptim: informacija ir pagalba Lietuvai.

Religinė Šalpa veikia su Vatikano ir Amerikos Vyskupų pritarimu ir parama, kas yra labai svarbu, nes dėl to ji gali savo darbą vykdyti platesniu mastu. Suprantama, kad ir Vatikanas ir Amerikos Vyskupai, duodami pritarimą ir paramą, stebi ir mūsų pačių pastangas ir sudedamas sumas. Todėl šios akcijos išlaikymui svarbu, kad ir mes patys visi efektingiau prie šio prasmingo darbo ir darbu ir auka prisidėtume.

LKRS spauda, radijo ir kitais įmanomais būdais stengiasi parodyti laisvajam pasauliui kas iš tikrųjų dedasi Lietuvoje. Be kitų informacinių leidinių ji yra išleidusi knygą "The War Against God In Lithuania", kurioje pačių komunistų dokumentais duotas šiurpus vaizdas padėties šiandieninėje Lietuvoje. Ši knyga yra vienas geresnių informacinių leidinių tremtyje.

Religinė Šalpa telkia lėšas per liet. parapijas, kolonijas, testamentinius palikimus ir pan. Surinktos sumos naudojamos pagalbai Persekiojamai Bažnyčiai: parapijoms ir varge atsidūrusiems.

Čia mūsų sudedamos aukos pasiekia savo paskirtį. Iš gaunamų informacijų iš anapus (laiškai, pasikalbėjimai ir kit.) susidaro ryškus vaizdas, kad šis mūsų pagalbos rankos ištiesimas yra labai prasmingas, guodžias ir duodas vilčių išskendėti ir išlikti.

L. R. Religinės Šalpos valdybė sudaro: Vysk. V. Brizgys — pirmininkas, prel. J. Balkūnas — I vice-

pirm., prel. P. Jūras — II vicepirm., kun. P. Baniūnas, OFM — III vicepirm., kun. J. Aleksūnas — išdin., kun. A. Kardas — sekr. ir kiti žinomi mūsų bažnytinės hierarchijos dvasininkai. Reikalų vedėjas yra kun. St. Raila su įstaiga New Yorke. Įstaigos adresas: Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc., 64-09 56th Road, Maspeth, N. Y. 11378. Ji yra įregistruota New York State ir veikia, kaip jurinė caritatyvinė korporacija. Didesnėse lietuvių kolonijose veikia Rel. Šalpos skyriai, kurių darbas yra telkti lėšas.

A. Garka

• Solistė Aldona Stempūnienė išvyksta į Chicago, kur šį šeštadienį, vasario 28 d., Northwestern universitete įvyksiančiame amerikiečių kompozitorių suvažiavime dainuos A. Lapinsko "Ainių dainas".

• Mervin B. France, Clevelando bankininkų lyderis, mirė vasario 16 d. sulaukęs 61 metų amžiaus.

Jis buvo Dirvoje besiskelbiančio Society National banko garbės direktoriumi, beveik visą savo gyvenimą pašventęs to banko, kurio patalpos yra naudojamos daugelis Clevelando lietuvių, augimui. Jis taip pat kaip pasižymėjęs finansininkas ėjo direktoriaus pareigas įvairiose kitose organizacijose ir bendrovėse, kaip Cleveland Indians, The Stouffer Co., Storer Broadcasting Co. etc. Jis buvo aktyvus bankininkų sąjungoje, mokslo įstaigose, bei labdaros draugijose.

• Petras Kudukis tiksliai ir tvarkingai užpildė INCOME TAX blankus, dirbdamas su Associated Tax Service, adv. A. Širvaičiui įstaigoje 19451 Euclid Ave.

Norintieji pasinaudoti jo patarnavimu kreipiasi į jį: įstaigos telef. 692-1222; namų telef. 932-0959.

CORE ROOM FOREMAN

Foundry producing gray and ductile iron castings.

JOURNEYMAN MOLDERS

Must be experienced. Good wages and working conditions in incentive shop. Apply in person or phone (614) 653-1131

ALTEN FOUNDRY & MACHINE WORKS, INC. 226 WEST WHEELING ST. LANCASTER, OHIO

An Equal Opportunity Employer (15-18)

• Ignui Malėnui, daugelio mokslo vadovėlių autoriui, šiomis dienomis suėjo 70 metų amžiaus.

Sukaktuvinininkas su žmona Adolfina gyvena Clevelande, sūnus Adas su šeima irgi gyvena Clevelande, o dukterė Rita su šeima Amerikos vakaruose.

Prieš keletą metų sukaktuvinininkas paruošė ir išleido Elementorių E. Dabar turi paruošęs dar tris priešmokyklinio amžiaus vaikams knygytes.

I. Malėnas vasario 14 d. artimųjų bičiulių rately atšventė sukaktį.

• Grandinėlės tėvai grupės šokėjams, muzikantams ir visiems svečiams ruošia malonų pokoncertinį priėmimą. Vaisės įvyks tuoj pat po koncerto, apie 6 v. v., kovo 1 d., YMCA-YWCA patalpose, Euclid ir Lee Rd. kampas, kur įprastai vyksta Grandinėlės repetitijos. Visus priėmimo reikalus tvarko ir koordinuoja ponias Skriskienė.

JIE REMIA GRANDINELES IŠVYKĄ Į PIETŲ AMERIKĄ

Daug šiltų žodžių ateina su dovanomis iš įvairių Amerikos ir Kanados vietų į Vytauto Staškaus namus 110 East 226th St., Cleveland, Ohio 44123. Ypatinai jausmingi yra mūsų vyresniosios kartos linkėjimai. Dalinasi jie su Grandinėle savo mažomis pensijomis, rankų darbu, paslauga.

"Mes pirmieji norime parodyti, kad lietuviška jaunimo veikla mums yra didelės svarbos", rašo L. V. Sąjunga "Ramovė" Clevelando skyrius, jungdamas 100 dol. čekį.

"Siunčiu Jums 100 dolerių kelionės į Pietų Ameriką išlaidoms padengti. Gaila, kad esu tik pensininkas ir negaliu Jums daugiau padėti." Jonas Žilinskas, iš Clevelando.

"Numezgiau ir siunčiu Jums dvi poras tautinių kojinių. Senatvėje man su pinigais sunkiau. Sakau, gal mano rankų darbas Jums padės", rašo p. Kalvaitienė, iš Clevelando.

"Padovanoju Jums kankles. Leiskite laimėjimui ir tokiu būdu pasidarykite reikalingų pinigų kelionei". Pranas Neimanas, iš Clevelando.

"Mačiau šį mielą jaunimą Hartforde. Kažkas nepaprasto. Siunčiu nors mažą 25 dolerių auką ir sakau, kad nelikime nė vienas neatkreipęs dėmesio į šį svarbų reikalą". Juozas Papievis.

Jauna ir kūrybinga tautinių rūbų audėja Aldona Vaitonienė, iš Toronto, kuri su dideliu nuoširdumu ir žinojimu talkininkauja Grandinėlei visuose tautinių rūbų reikaluose, siunčia dovanų 8 priejuostes ir linki mergaitėms gražiai reprezentuoti lietuviškas Pietų Amerikos žemynes.

Visų tų geros širdies ir reikalą suprantančių žmonių neįmanoma išvardinti. Tik jų dėka Grandinėlė yra skatinama ir ruošiasi, tolimon kelionėn.

DEPUTY SHERIFF

Jail Security Officer

Good opportunity and future in the Cuyahoga County Sheriff's Department. 21-45, Good Health, 5'7, Weight proportionate. Uniform, equipment, and training furnished.

Call 771-0660, ext. 304 for interview.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED ALL AROUND MACHINISTS ON ENGINE & TURRET LATHES NUMERICAL CONTROL DRILLS.

Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance.

FOR DAY & NIGHT SHIFTS Steady work, overtime and fringe benefits.

Contact Personnel Dept. DIAMOND AUTOMATION, INC. 23400 HAGGERTY RD. FARMINGTON, MICH. 476-7100 An Equal Opportunity Employer (9-18)

CHICAGO

• Lietuvių Fondo vjaus tradicinė vakarienė Chicagoje nukeliama iš š. m. balandžio 5 d. į balandžio 19 d., 3 val. p. p. toje pačioje vietovėje — Personality Lodge, 4740 So. Cicero Ave. Kas tiki Lietuvos laisvės rytoju, kas nori, kad lietuvių būtų gyva, kas rūpinasi, kad mūsų jaunimas nenutaustų — visi įstoja į Lietuvių Fondą šios vakarienės proga. Informacijas teikia LF būstinė, 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. 778-2858, o taip pat ir vietos LF vjaus komitetai bei įgaliotiniai. (Sk)

SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka 5%
Už įvairius taupymo sertifikatus moka nuo 5¼ iki 7½%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai. 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1970 m. mėn. d.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI: 6818 So. Western Avenue, Chicago, Ill. 60636

Kovai už Lietuvos laisvę, ryšium su 52 metų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymu siunčiu savo auką sumoje \$.....

Parašas ir adresas

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

AR VISI ALT S-GOS SKYRIAI PAMINĖJO VAIŽGANTĄ

ALT S-gos valdyba paskutinajame bendrarašty primena skyriams, kurie dar nėra paminėję Vaižganto sukakties, tai atlikti artimiausiu laikų nors savo susirinkimuose, iškeliant jo asmenį ir jo tautinės minties idėją.

"Jau suėjo 100 metų kan. Juozo Tumo-Vaižganto gimimo. Nors tiek metų praėjo nuo jo gimimo ir mažiau 40 metų, kai jis išgyvų tarpo atsiskyrė, bet jo brangus palikimas lietuvių tautai liks gyvas amžinai. Tumas-Vaižgantas atnešė tautinę idėją dar tuo metu, kai lietuvių tauta merdėjo rusų vergijoje. Jis tiek savo veikimu, tiek savo raštuose iškėlė Lietuvos gamtos grožį, prisirišimą ir meilę savai žemei, o taip pat kėlimą iš vergijos ir kovą už laisvę... Ir vėliau, Laisvos Lietuvos metais, Tumas-Vaižgantas savo veikla davė pavyzdį visiems, kaip reikia gyvai dalyvauti savo tautos gyvenime ir judėjime... Kaip, visi žinome, jis visur suspėdavo ir savo gražia, stilinga, turtinga ir gyva kalba mūsų tautai davė vedamąsias mintis. Šias mintis tauta brangino ir jomis gyveno.

Už tai mums Tumas-Vaižgantas brangus, už tai ir po 100 metų, jis kaip gyvas mūsų tarpe... Todėl minėjime jį, jo gimtadienio progą, ruošdami plačius minėjimus, o jeigu jau tokie minėjimai vietovėse įvyko, plačios visuomenės ruošiami, tai bent savo susirinkimuose keltume jo asmenį ir jo tautinės minties idėją..."

• **Bronius Kasakaitis**, žymus tautinių organizacijų veikėjas, prieš kelias savaites sunkiai susirgęs guli Loretos ligoninėje. Paskutiniu metu jo sveikata žymiai pagerėjo. Jo žmona dr. Birutė priklauso Loretos ligoninės gydytojų personalui.

DAINAVA PRISIMINS KRITUSIUS UŽ LAISVĘ

Dainavos ansamblis, įsteigęs 1945 m. Vokietijoje, įžengė į 25 metų sukaktį. Ta proga Chicagoje bus religinis koncertas, o vėliau ir

nauja lietuviška operetė, kuriai žodžius parašė dramaturgas A. Kairys, o muziką — komp. B. Budriūnas.

Bet pirmuoju savo žingsniu sukaktuviniais metais Dainava nori pagerbti kritusius už Lietuvos laisvę ir pristatyti visuomenei Vl. Ramojaus knygos "Kritusieji už laisvę" II tomą, kuris neseniai išėjo iš spaudos ir yra dedikuotas 25 metų sukaktį švenčiančiam Dainavos ansamblui.

Kritusiųjų už laisvę prisiminimas ir Vl. Ramojaus knygos pristatymas visuomenei bus penktadienį, kovą 6 d., 8 val. vak. Čiurlionio galerijoje, Chicagoje. Čia žuvusius už Lietuvos laisvę savo žodyje prisimins buvęs Prancūzijos rezistencijos dalyvis kun. dr. J. Kubilius. Taip pat trumpus žodžius tars buv. Lietuvos rezistencijos dalyvis dr. K. Ambrozaitis ir rašyt. Al. Baronas. Akt. Alg. Dikinis skaitys laisvės kovotojų kūrybą, o kritusiųjų prisiminimą ir knygos pristatymą praves dainavietė rašyt. D. Brazytė-Bindokienė.

Įėjimas visiems laisvas ir nemokamas. Atsilankę bus pavaišinti kava. (v)

NEW JERSEY

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

New Jersey Lietuvių Taryba bendrai su New Jersey lietuvių organizacijų atstovais sudarė bendrą komitetą dėl pagrindinio Vasario 16 minėjimo New Jersey valstybėje, kuris įvyko sekmadienį, vasario 15 dieną. Pradedant 10 val. ryto su pamaldomis už kenčiančią Lietuvą, lietuvių parapijos bažnyčioje, Kearny, N. J.

Dalyvaujant Newarko lietuviams karo veteranams buvo pagerbtos vėliavos ir padėtas vainikas už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

Iškilmingas minėjimas ir banketas įvyko 4 v. p. p. Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro patalpose, Kearny, N. J. Meninė programą išpildė žibuoklės su vadovu L. Stuku. Pagrindinę kalbą pasakė dr. Domas Jasaitis. Kearny miesto burmistras Cavalier ir keliais kitų amerikiečių ir lie-

Grupė dalyvių Nepriklausomybės šventės minėjime Kearny, N.J. Sėdi iš kairės: prof. J. Stukas, D. Jasaitienė, Ieva ir Albinas Trečiokai, burmistras A.J. Cavaliero, kun. kleb. Pocius, J. Helly, kun. dr. T. Žiūraitis ir kt.

tuvių, garbės svečių dalyvavo ir sveikino, o taipgi sveikino JAV Kongreso nariai: Peter W. Rodino ir Florence P. Dwyer iš Washington, D. C., Warren apskrities teisėjas Kazys F. Paulis, advokatai: Jonas Salvėst - Salvėstavičius, Pranas Gelenitis ir kiti. Invokaciją atliko kun. dr. Žiūraitis, maldą prieš valgių sukalbėjo kun. D. Pocius.

Buvo gautos ir skaitytos gubernatoriaus ir Newarko miesto burmistro proklamacijos ir priimta rezoliucija. Prie Newarko miesto rotušės 4 dienas plėvėsavo Lietuvos vėliava ir buvo iškaba su užrašu: 52nd Anniversary of Lithuanian Independence 1918-1970.

Po iškilmingos dalies ir vakarienės, šokiai dėl jaunimo nemokamai.

Minėjimą atidarė N. J. L. T-bos pirm. inž. Valentinas Melinis ir po Amerikos ir Lietuvos himnų ir invokacijos, programai praversti pakvietė prof. dr. J. J. Stuką.

Pirmininkas V. Melinis apdėkojas dr. Stukui už sklandžiai praveistą programą, o taipgi visiems pareigūnams ir dalyviams už gausingą atsilankymą ir prisidėjimą, kad minėjimą padarius sėkmingu.

A. S. Trečiokas

• **Inž. Valentinas Melinis**, gyv. Matawan, N. J., ALT S-gos Elizabetho skyriaus narys, veiklus visuomenininkas, New Jersey Lietuvių Tarybos pirmininkas, įstojo į Vilties draugiją su pradinį įnašu 10 dol.

Naująjį viltininką sveikiname ir esame dėkingi p. S. Lukoševičiui, kuris suranda vis naujų narių Vilties draugijai.

• **Dr. Stasys Petrauskas** ir pianistė **Julija Rajauskaitė-Sušienė** vas. 7 susituokė Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Elizabeth, New Jersey. Vestuvių vaišės vyko Highland Parke, N. J. Jose dalyvavo tik šeimos nariai ir bažnytinių apeigų dalyviai.

PITTSBURGH

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Vasario 15 dieną, 3 val. po pietų Pittsburgho ir apylinkės lietuviai, šv. Kazimiero parapijos salėje iškilmingai atšventė 52-jų metų sukaktį nuo paskelbimo Lietuva laisva ir nepriklausoma valstybe.

Minėjimo programą atidarė ir pravedė Vytautas Jucius. Invokaciją atkalbėjo kunigas Vaclovas Karaveckas, šv. Kazimiero parapijos klebonas ir Amerikos Lietuvių Tarybos Pittsburgho skyriaus pirmininkas. Diana ir Donna Žilinskaitės, Universiteto studentės, perskaitė Pensilvanijos Gubernatoriaus ir Pittsburgho miesto burmistro proklamacijas, skelbiančias Vasario 16-tą dieną, kaip lietuvių dieną. Proklamacijose raginami visi piliečiai pagerbti

Cibo, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, invokaciją paskaitė kun. J. Aleksiūnas, proklamacijas, sveikinius ir rezoliucijas M. Sandanavičiūtė.

Generalinis konsulas A. Simutis tarė trumpą ir prasmingą žodį. Pagrindinę kalbą pasakė inž. Jurgis Valaitis. Meninė dalyje puikiai pasirodė muz. M. Cibo vadovaujamas Operetės moterų choras, muz. V. Strolios vadovaujamas vyrų choras, solistas S. Citvaras ir žavingai pasirodė mūsų mielas jaunimas, pašokęs tautinius šokius, vad. Jadvygai Matulaitienei. Solistui ir chorams akompanavo muz. A. Kačanauskas.

Aukų salėje surinkta virš 2000 dol. Nors oras buvo labai nepalankus, slidus kelias, tačiau žmonių atsilankė neįtikėtina daug, kas rodo, kad Lietuvos laisvės siekimo idėja išeivijoje tebėra gyva.

Generalinis Konsulas New Yorke ir Lietuvos Laisvės Komitetas 52 m. Lietuvos nepriklausomybės atgavimo sukakties progą Vasario 16 dieną, Carnegie Endowment International Center salėje, 46 gatvė, New Yorke suruošė priėmimą svetimų valstybių konsulams, JAV valdžios bei spaudos atstovams.

Priėmimo dalyvavo visa eilė konsulų, New Yorko valstybės gubernatoriaus N. Rockefeller atstovas, Jungtinių Tautų atstovė, Laisvosios Europos viceprezidentas B. Yarrow ir kiti, o taip pat lietuvių spaudos ir organizacijų atstovai. (eč)

daineles. Reikia džiaugtis, kad pittsburghiečiai sugeba taip gražiai ir vieningai dirbti. (b)

NEW YORK

VASARIO 16-JI NEW YORKE

Pagrindinis Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas New Yorke įvyko vasario 15 d., Franklin Lane mokyklos salėje, Woodhavene, kurį ruošė vietos ALT skyrius pagal rotacinę tvarką šiemet vadovaujamas adv. S. Bredes, socialdemokratų atstovo.

Minėjimas prasidėjo sekmadienį iškilmingomis pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne, N. Y., kur prasmingą pamokslą pasakė kun. J. Aleksiūnas.

Po piet aukščiau minėto salėje minėjimą atidarė pirmininkas Bredes. Operetės choras, vadovaujamas M.

Svetimų valstybių atstovams suruoštame Vasario 16 progą priėmimo, iš kairės: Laisvosios Europos komiteto viceprezidentas B. Yarrow, Lietuvos gen. kons. A. Simutis, J. Simutienė, B. Sidzikauskienė ir LLK pirm. V. Sidzikauskas.

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA MARIJOS AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALEJE,

Lithuanian Plaza — 6700 South California Avenue, Chicago

STATO G. VERDI PROLOGO IR 4 VEIKSMŲ OPERĄ

LIKIMO GALIA

Dirigentas — VYTAUTAS MARIJOŠIUS

Režisierius — PETRAS MAŽELIS

Dailininkas — JURGIS DAUGVILA

Solistai:

STASYS BARAS
JONAS VAZNELIS
JULIUS SAVRIMAS
VYTAUTAS NAKAS

DANA STANKAITYTĖ
ROMA MASTIENĖ
GENEVAITĖ MAŽEIKIENĖ
VACLOVAS MOMKUS

ALGIRDAS BRAZIS
VLADAS BALTRUŠAITIS
BRONIUS MACIUKVIČIUS
JUOZAS ALEKSIŪNAS

Premjera: 1970 m. balandžio 18 d., 7:30 val. vak.

II Spektaklis: 1970 m. balandžio 19 d., 4 val. popiet

III Spektaklis: 1970 m. balandžio 25 d., 7:30 val. vak.

IV Spektaklis: 1970 m. balandžio 26 d., 2:30 val. popiet

Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 West 69 Street, Chicago, Illinois 60629. Tel. PR 8-4585.

Bilietus užsakant paštu nurodyti datas ir kainas ir čekį siųsti: Mr. Pranas Naris, 6538 South Washtenaw Ave., Chicago, Illinois 60629.

Bilietų kainos: Parteris \$8.00, \$6.50, \$5.00
Balkonas \$7.00, \$5.00, \$3.00

Premjerai visi bilietai vienu doleriu brangesni.

New Jersey Lietuvių Tarybos delegacija pas gubernatorių Trentone vasario 13 d. Iš kairės: S. Kontrimas, kun. dr. T. Žiūraitis, O.P., New Jersey valstybės sekretorius P.J. Sherwin, I. Trečiokienė, P. Pūronas ir A. Gudonis.

Mielam Prieteliui

A. A.

ANTANUI LIUTKUI

mirus, Jo žmonai JANINAI, sūnums PERKŪNUI ir ANTANUI, bei dukrai EGLEI su šeimomis reiškiame mūsų nuoširdžiausią užuojautą. Jų deliame nuliūdime

Česlovas ir Elena Gedgaudai
Santa Monica, Calif.